

136 ๗
15-17
136 ๗
๗162ก
จ 2

การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีผลต่อการปรับตัวของเด็ก

ก 11 (ด)

ปริญญาโท
ของ
สมาน กำเนิด

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร 3921578 3916060

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มิถุนายน 2520
๗ ๗15๙1

การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีผลต่อการปรับตัวของ เด็ก

บทคัดย่อ

ของ

สมาน กำเนิด

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มิถุนายน 2520

การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีผลต่อการปรับตัวของเด็ก

จุดมุ่งหมายของการศึกษารังนี้ เพื่อต้องการที่จะเปรียบเทียบว่าวิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่แตกต่างกัน 3 แบบคือ แบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบประชาธิปไตย จะมีผลทำให้เด็กปรับตัวแตกต่างกันหรือไม่ กลุ่มตัวอย่าง เป็น เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2519 ของโรงเรียนที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และโรงเรียนราษฎร์ ในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 271 คน โดยใช้แบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูและแบบทดสอบการปรับตัว

จากการศึกษาพบว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่แตกต่างกัน ทำให้เด็กปรับตัวแตกต่างกัน และเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ปรับตัวดีกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบเข้มงวดกวดขัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบเข้มงวดกวดขัน ปรับตัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเปรียบเทียบ เฉพาะเพศหญิง เพศชายหรือกลุ่มรวมก็ตาม นอกจากนี้ยังพบอีกว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เด็กหญิงปรับตัวดีกว่าเด็กชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบเข้มงวดกวดขัน เด็กหญิงและเด็กชายปรับตัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เด็กหญิงมีแนวโน้มที่จะปรับตัวได้ดีกว่าเด็กชาย

THE EFFECT OF CHILD REARING ON CHILD'S ADJUSTMENT

ABSTRACT

BY

SMARN KAMNERD

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education Degree

Sri Nakharinwirot University

June, 1977

The Effect of Child Rearing on Child's Adjustment

The purpose of this study was to compare the effects of three different child-rearing methods, namely, laissez-faire, autocratic and democratic on child's adjustment. Child-rearing and adjustment inventories were administered over 271 students in Prathom VII from schools of the Changwad Administrative Organization, municipality and private school in Amphur Muang Kanchanaburi.

The results showed that the democratic group adjusted significantly better than the laissez-faire and the autocratic groups at .01 level while the laissez-faire and the autocratic groups adjusted non-significantly different. Female democratic students adjusted significantly better than male students at .05 level. According to the laissez-faire and autocratic groups, male and female students adjusted non-significantly different though female students had the trend to be the better.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำวันนี้ ได้พิจารณาปัญหานี้อย่างถี่ถ้วนแล้ว
เห็นสมควรรับ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

..... ประธาน

..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก
อาจารย์ ดร. สุวณา พรพัฒน์กุล และอาจารย์ สมสรร วงษ์บุญน้อย ผู้เขียนขอกราบขอ
พระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคุณครูใหญ่ คุณครูประจำชั้น และคุณครูทุกท่านของโรงเรียน
ทุกโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณครูสังเวียน สวัสดิมงคล ครูใหญ่
โรงเรียนวัดลาดหญ้า"ลาดหญ้าวิทยา" ที่ได้ให้ความเอื้อเฟื้อและช่วยเหลืออำนวยความสะดวก
สะดวกในการทดสอบและเก็บข้อมูล และขอขอบใจนักเรียนทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือ
ในการตอบแบบทดสอบเป็นอย่างดียิ่ง

นอกจากนั้น ยังได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนอีกหลายท่าน โดยเฉพาะ
อย่างยิ่ง คุณชนิตตา โพธิ์เงิน และคุณโสภา รัตนะโชติ ผู้เขียนจึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่
นี้ด้วย

สมาน กำเนิด

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบ เขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์ เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
การอบรมเลี้ยงดู	6
การปรับตัว	9
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	14
3 วิธีดำเนินการ	15
กลุ่มตัวอย่าง	15
การสร้างแบบทดสอบ	16
วิธีรวบรวมข้อมูล	21
การวิเคราะห์ข้อมูล	21
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	23
สัญญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	23
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	24
5 สรุป อภิปรายผลและขอเสนอแนะ	34
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	34
กลุ่มตัวอย่าง	34

บทที่

หน้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

34

การวิเคราะห์ข้อมูล

35

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

35

อภิปรายผล

36

ข้อเสนอแนะ

41

บรรณานุกรม

42

ภาคผนวก

48

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละแบบของการอบรมเลี้ยงดู	16
2	แสดงค่าสถิติพื้นฐาน เกี่ยวกับคะแนนการปรับตัวในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ กัน	24
3	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ กัน	25
4	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวของ เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ กัน	26
5	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างทางด้านการปรับตัวระหว่าง เด็กหญิงและ เด็กชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเดียวกัน	27
6	แสดงค่าสถิติพื้นฐาน เกี่ยวกับคะแนนการปรับตัวของ เด็กหญิงในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ กัน	28
7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น เด็กหญิงซึ่งได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ กัน .	29
8	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการปรับตัวของ เด็กหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ กัน	30
9	แสดงค่าสถิติพื้นฐาน เกี่ยวกับคะแนนการปรับตัวของ เด็กชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ กัน	31
10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น เด็กชายซึ่งได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ กัน	32

ตาราง	หน้า
11	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวของเด็กชายที่ได้รับการ อบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆกัน 33
12	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดู 56
13	แสดงตัวเลขค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดู 57
14	แสดงการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดู ทั้งฉบับ 58
15	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบทดสอบการปรับตัว... 61
16	แสดงตัวเลขการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการปรับตัว.. 62
17	แสดงตัวเลขการหาค่าความเที่ยงตรงตามสภาพของแบบทดสอบ การปรับตัว 63

บทนำ

โดยธรรมชาติแล้ว มนุษย์จะพยายามตอบสนองความต้องการของตนเองอยู่ตลอดเวลา สุชา จันทน์โฮมและสุรางค์ จันทน์โฮม (2518:142-143) กล่าวถึงเรื่องความต้องการของมนุษย์ว่าแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ด้วยกันคือ ประเภทแรก ได้แก่ ความต้องการทางกาย ซึ่งหมายถึง ความต้องการอาหาร น้ำ ออกกำลังกาย ขี้ถ่าย ท้องอืด และความต้องการทางเพศ อีกประเภทหนึ่งได้แก่ ความต้องการทางอารมณ์และสังคม ซึ่งหมายถึงความต้องการตำแหน่งทางสังคม ความปลอดภัย ความรัก ความเป็นอิสระและความสำเร็จ ดังนั้นการที่มนุษย์พยายามตอบสนองความต้องการของตนเอง จึงเป็นความพยายามที่ต้องการให้การกระทำของตนเองสอดคล้องกับสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เขาอาศัยอยู่ จึงจะทำให้เขาสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ลักษณะการกระทำเช่นนี้เรียกว่า " การปรับตัว "

อิงลิชและอิงลิช (English & English, 1958:13-14) ได้ให้ความหมายของการปรับตัวไว้ว่า เป็นภาวะของความสัมพันธ์ที่กลมกลืน เข้ากันกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งบุคคลจะได้รับความพึงพอใจในการตอบสนองทั้งทางกายและทางสังคม ประยูร นรการณกุล (2500:8) กล่าวว่า การที่บุคคลสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี เป็นลักษณะที่แสดงถึงการ เป็นคนปกติ

ในทางตรงกันข้าม ถ้าบุคคลใดไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้หรือปรับตัวได้ไม่ดี ไม่สามารถปรับพฤติกรรมให้สอดคล้องกับสังคมส่วนใหญ่ได้ เขาก็จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างไม่เป็นสุข ดังที่ ลาซารัส (Lazarus, 1969:17-21) กล่าวว่า มนุษย์และสัตว์ต้องมีการปรับพฤติกรรมของตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการภายในของตนเองและสภาพแวดล้อมทางสังคม ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมส่วนใหญ่ จึงมักจะเป็นผลมาจากการปรับตัวไม่ดียิ่งบุคคล จนทำให้เกิดปัญหาทางจิตใจและเกิดมีบุคคลจำพวกอันธพาล ก้าวร้าว เป็นภัยต่อสังคมและผู้อื่น

การปรับตัวของนกเรานั้น เริ่มต้นตั้งแต่แรกเกิด ทารกจะต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมภายนอกใหม่ที่แตกต่างจากภายในครรภ์มารดา และสิ่งแวดล้อมภายนอกที่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุดก็คือ พ่อแม่ จึงเป็นที่แน่นอนว่าการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และมีผลต่อการปรับตัวของเด็กเป็นอย่างมาก ดังที่ สถาบันระหว่างชาติสำหรับการทนกว่าเรื่องเด็ก (2510:154) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ว่า มีส่วนช่วยอย่างยิ่งในการสร้างเสริมความสำเร็จในการปรับตัวทางสังคมของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ ชัยนาถ นาคบุปผา (2515:75) ที่ว่า บ้านเป็นสถาบันสำคัญอันดับแรกที่จะสร้างให้เด็กเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข ใดหรือไม่ เด็กจะเจริญเติบโตไถ่มาถ่นอยเพ่งไร มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใดก็เพ่งไรใจ อยู่ใ้บพพาของพ่อแม่เป็นสำคัญ การเข้มงวดและจู้จี้ของผู้ใหญ่ที่มีต่อเด็กในเรื่องความประพฤติ การคบเพื่อน การเรียน การแต่งกาย ตลอดจนการที่ต้องทำตามใจผู้ใหญ่อยู่เสมอ ทำให้อารมณ์ของเด็กไม่มั่นคง ถึงแม่เด็กจะเข้าโรงเรียนแล้วก็ตาม เด็กก็ยังได้รับอิทธิพลจากที่บ้านอยู่เน่นเอง ดังนั้นบ้านจึงเป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญต่อการฝึกการปรับตัวของเด็ก

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2518:23) ได้กล่าวถึงการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการปรับตัวของทารกชายและทารกหญิงซึ่งปรากฏว่า ทารกชายปรับตัวได้ไม่ถ่เท่าทารกหญิง อัตราการตายของทารกชายจึงมากกว่าทารกหญิงและทารกทั้งสองเพศที่อยู่ใกล้ชิดมารดาปรับตัวไถ่กายและรวกเร็ว นอกจากนั้นยังพบอีกว่า ท่าที่ ความรู้สึกของมารดาที่มีต่อทารก มีอิทธิพลต่อการปรับตัว พัฒนาการทางอารมณ์ และบุคลิกภาพต่าง ๆ ตลอดจนความเจริญเติบโต ความเจ็บไข้ไถ่ป่วยทางกายของทารก

เท่าที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนี้จะเห็นไถ่ว่า การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่เกี่ยวของกับความสามารถในการปรับตัวของเด็กเป็นอย่งย่ง สำหรับเรื่องของการอบรมเลี้ยงดูนั้น นักจิตวิทยาหลายท่านได้ทำการศึกษาและแต่ละท่านก็ไถ่แบ่งแยกประเภทของการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันออกไปเช่น โรเจอร์ส (Rogers , 1972:117) แบ่งการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 3 แบบคือ แบบประชาธิปไตย (Democracy) แบบทอดทิ้ง (Rejection) และแบบไถ่ความคุ้มครองเกินไไป (Over protection) ส่วน บรอนเฟนเบรนเนอร์

(Bronfenbrenner) (อ้างจาก Siegelman , 1965:163-174) แบ่งการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 3 แบบเช่นเดียวกันคือ แบบให้ความรัก (Loving) แบบลงโทษ (Punishment) และแบบคาดหวังเอาภัยกับเด็ก (Demanding)

ในการศึกษารังนี้ต้องการที่จะสำรวจว่า แบบของการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อการปรับตัวของเด็กแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

* ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาว่า การอบรมเลี้ยงดูทั้ง 3 แบบคือ แบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบประชาธิปไตย ทำให้เด็กปรับตัวแตกต่างกันหรือไม่
2. เพื่อเปรียบเทียบว่า เด็กชายและเด็กหญิงในกลุ่มตัวอย่างของการอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบ ปรับตัวแตกต่างกันหรือไม่และเพศใดจะปรับตัวได้ดีกว่า
3. เพื่อเปรียบเทียบว่า เด็กหญิงในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน ปรับตัวแตกต่างกันหรือไม่ และการอบรมเลี้ยงดูแบบใดทำให้เด็กปรับตัวได้ดีที่สุด
4. เพื่อเปรียบเทียบว่า เด็กชายในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน ปรับตัวแตกต่างกันหรือไม่ และการอบรมเลี้ยงดูแบบใดทำให้เด็กปรับตัวได้ดีที่สุด

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ช่วยส่งเสริมให้พ่อแม่ ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูว่าควรจะใช้แบบใด จึงจะทำให้เด็กสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่าง เป็นสุข
2. ช่วยให้ทราบถึงความแตกต่างของการปรับตัวของเด็กชายและเด็กหญิงในการอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบ เพื่อผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะได้หาทางช่วยเหลือแนะนำให้เด็กมีความสามารถในการปรับตัวที่ดีต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ กระทำกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2519 ของโรงเรียนที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และโรงเรียนราษฎร์ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

2. ตัวแปรที่จะศึกษา

ก. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- เพศ
- การอบรมเลี้ยงดู มี 3 แบบคือ
 - แบบปล่อยปละละเลย
 - แบบเข้มงวดกวดขัน
 - แบบประชาธิปไตย

ข. ตัวแปรตาม ได้แก่

- การปรับตัว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พ่อแม่ หมายถึง พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่ได้ให้การอบรมเลี้ยงดูเด็กเป็นเวลานานที่สุด

2. เด็ก หมายถึง เด็กนักเรียนชาย-หญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2519 ของโรงเรียนที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และโรงเรียนราษฎร์ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

3. การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ แบ่งออกได้เป็น 3 แบบคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบประชาธิปไตย โดยประเมินจากคะแนนจากการทดสอบความรู้สึกรู้สึกของเด็กในกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อวิธีปฏิบัติของพ่อแม่

4. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ตัวเด็กมีความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับการเอาใจใส่ การสนับสนุน หรือคำแนะนำจากพ่อแม่ มักถูกปล่อยให้ทำอะไรตามชอบใจ พ่อแม่ไม่ให้ความอบอุ่นเท่าที่ควร ในที่นี้หมายถึง กระแสนี้ได้มาจากแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

5. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ตัวเด็กมีความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ต้องอยู่ในระเบียบวินัยที่พ่อแม่กำหนดไว้ หรือถูกควบคุมไม่ให้ได้รับความสะดวกในการกระทำตามที่ตนเองต้องการ ในที่นี้หมายถึง กระแสนี้ได้มาจากแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน

6. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ตัวเด็กมีความรู้สึกว่าตนเองได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม ผู้ปกครองให้ความรัก ความอบอุ่น มีเหตุผล รู้จักยอมรับนับถือความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก ให้ความร่วมมือตามโอกาสอันควร ในที่นี้หมายถึง กระแสนี้ได้มาจากแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

7. การปรับตัว หมายถึง การที่บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ควบคู่การประพฤติตนไปตามแนวทางส่วนใหญ่ของสังคม
การปรับตัวนี้วัดได้จากคะแนนจากแบบทดสอบที่สร้างขึ้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การอบรมเลี้ยงดู

ขอแนะนำว่าเป็นบุคคลแรกและ เป็นบุคคลสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้เด็กมีการพัฒนาบุคลิกภาพอย่างเหมาะสม เนื่องจากพ่อแม่เป็นผู้ใกล้ชิดกับเด็กตั้งแรกเกิด ดังที่ ฟรอยด์ (อ้างจาก Hall & Lindzey , 1970:44-46) เจ้าของทฤษฎีวิเคราะห์ที่กล่าวถึงพัฒนาการบุคลิกภาพของเด็กว่า จะพัฒนาขึ้นในช่วง 5 ขวบปีแรกของชีวิต หลังจากนั้น เป็นเพียงการเพิ่มพูนรายละเอียดปลีกย่อยจากโครงสร้างพื้นฐานเดิม เขากล่าวถึงกรอบรมเลี้ยงดูว่า เด็กที่ถูกพ่อแม่ทอดทิ้ง ปล่อยให้พลัดเลย มีแนวโน้มที่จะลอกเลียนแบบพ่อแม่มากกว่าเด็กปกติ โดยเด็กหวังว่าเขาจะได้รับความรักจากพ่อแม่กลับคืนมา เด็กจะเริ่มเชื่อในสิ่งที่พ่อแม่ห้ามมิให้กระทำเพื่อที่จะหลีกเลี่ยงการถูกทำโทษ นอกจากนั้น ฟรอยด์ยังกล่าวถึงโครงสร้างที่ก่อให้เกิดเป็นบุคลิกภาพของมนุษย์นั่นก็คือ การเลียนแบบ (Identification) ที่ใกล้ชิดสมมาในวงต่าง ๆ ของชีวิต และพ่อแม่ก็ดูเหมือนว่าจะเป็นตัวแบบที่สำคัญที่สุดในการเลียนแบบของเด็ก

ศิริพร หลิมศิริวงศ์ (2511:25) กล่าวถึงการศึกษาของ ซีมอนด์ (Symond) เกี่ยวกับวิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีผลต่อบุคลิกภาพของเด็กว่า

1. พ่อแม่ที่ปล่อยปละละเลยบุตร จะทำให้บุตรมีลักษณะเป็นก้นกาว ร้าวเจ้าคิดเจ้าแค้น ชอบผูกปด หนีโรงเรียน ลักเล็กขโมยน้อย
2. พ่อแม่ที่ประคบประหงมเกินไป บุตรจะมีลักษณะเป็นก้นไม่ให้ความร่วมมือพึ่งตนเองไม่ได้ ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง
3. พ่อแม่ที่มีอำนาจเหนือบุตร บุตรจะเป็นคนเจ้าระเบียบ สุภาพเรียบร้อย อยู่ในโอวาท สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี สงบเสงี่ยม ขาดความกึกก้อง
4. พ่อแม่ที่ยอมจำนนต่อบุตร บุตรจะขาดความรับผิดชอบ ไม่อยู่ในโอวาท เห็นแก่ตัว คื้อคัง มักทำอะไรตามใจชอบ

นอกจากนั้น ไชมอนด์ ยังศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการยอมรับลูกเปรียบเทียบกับการปฏิเสธลูก (อ้างจาก ประพนธ์ เล็กสวาสดี, 2517:10-11) พบว่า ลูกที่พ่อแม่ให้การยอมรับจะเป็นผู้ที่เพื่อนฝูงรักใคร่และให้การยอมรับเป็นอย่างดี ชอบเข้าสังคม สนใจการทำงาน มีเพื่อนมาก มองโลกในแง่ดี ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น ปรับตัวได้ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความเข้าใจตนเอง (self concept) สูง รู้สึกว่าตัวเองมีคุณค่า มีความอบอุ่นปลอดภัย ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ เฮิร์ลล็อก (Hurlock, 1964:661) ที่ว่า พ่อแม่ที่ยอมรับเด็ก คือให้ความรัก ความสนใจ สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในบ้านและเห็นความสำคัญของเด็ก ผลที่ตามมาก็คือ ทำให้เด็กเป็นคนที่ให้ความร่วมมือ เป็นมิตร ซื่อสัตย์ มีอารมณ์มั่นคง ร่าเริง มีความรับผิดชอบ ระมัดระวังรักษาทักษะสมบัติของส่วนรวมเท่าๆกับของตนเอง มีความตรงไปตรงมา ไว้วางใจได้ และสามารถเผชิญกับชีวิตด้วยความมั่นใจ มองตัวเองได้อย่างตรงกับความเป็นจริง

นอกจากการยอมรับเลี้ยงดูจะมีผลต่อบุคลิกภาพของเด็กดังกล่าวมาแล้วยังมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กอีกด้วย - จะเห็นได้จากการศึกษาวิจัยของ มอร์โรว์ และ วิลสัน (Morrow & Wilson, 1961:501-510) ซึ่งพบว่า ครอบครัวของเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เป็นครอบครัวที่ชอบเกื้อหนุนเด็ก ไม่ใช้อำนาจและยอมอนุญาตให้เด็กกระทำการต่างๆได้มากกว่าครอบครัวของเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และความสัมพันธ์ดังกล่าวจะช่วยให้เด็กมีความเป็นอิสระและมีพฤติกรรมที่จะพึ่งพาอุปสรรคได้ดี แต่ ประยุทธ์ วัชรระคินย์ (2514:46) พบว่า เด็กกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบคาดหวังเอาจากเด็ก จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเด็กกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและแบบลงโทษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กราฟส์และทีฮาน (Drews & Teahan , 1957:328-332) ที่พบว่า แม่ที่เข้มงวดกวดขันมีแนวโน้มที่จะช่วยให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ในขณะที่ เทย์เลอร์ (Taylor , 1964:76-82) ได้ให้ข้อสังเกตว่า มีการศึกษาบางเรื่อง ที่ให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กหลายคน เป็นส่วน

ชดเชยการขาดความรัก ความอบอุ่น และความเข้าใจจากทางบ้าน นอกจากนั้น
 เทย์เลอร์ ยังให้เห็นว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำมักเป็น เด็กที่มีพฤติกรรม
 การรบกวนผู้ปกครองและมีปัญหาขัดแย้งกับพ่อแม่

เมดินนัส และ จอห์นสัน (Medinnus & Johnson , 1969:716-717)
 กล่าวถึงองค์ประกอบต่างๆที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดอาชญากรรมว่ามีหลายองค์ประกอบ
 ควบกัน ที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ องค์ประกอบทางจิตวิทยา ซึ่งนักจิตวิทยาหลายๆ
 ท่านกล่าวว่า สิ่งหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาทางจิตก็คือ การไม่ได้รับความรักจากแม่ใน
 ช่วง 3 ขวบปีแรกของชีวิต และเขายังกล่าวถึงการศึกษาของ ฮอฟฟ์แมน และ
 ซาลท์สไตน์ (Hoffman & Saltzstein, 1967) ที่พบว่า เด็กที่มีพัฒนาการทางความ
 รู้สึกรับผิดชอบชั่วดีน้อยนั้น มักเป็น เด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ใช้อำนาจกับ เด็กเป็น
 ประจำ

ในประเทศไทย มีผู้วิจัยเกี่ยวกับ เรื่องนี้หลายท่านอาทิเช่น คนัย งามมานะ
 (2518:46) ได้ทำการศึกษาโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 6-7 พบว่า
 เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีความรู้สึกผิดชอบ ความอยาก
 รวยาก เห็นและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อยกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ เอาใจใส่
 เกินไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชูศรี นิลกเพชร (2517:98) พบว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชา-
 ธิปไตย มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ เข้มงวดกวดขัน

วิกรม กมลสุโกศล (2518:100-101) พบว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู
 แบบทอดทิ้งและแบบให้ความคุ้มครอง เกินไปมีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรม
 เลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู
 แบบทอดทิ้งและแบบให้ความคุ้มครอง เกินไป มีความวิตกกังวลแตกต่างกันอย่างไม่มี
 นัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า เด็กชายและเด็กหญิงที่ได้รับการอบรม
 เลี้ยงดูแบบเดียวกัน มีความวิตกกังวลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ประพันธ์ สุทรวาส (2519:38) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู
 กับความก้าวร้าว พบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งและแบบให้ความคุ้มครองเกินไป มีความก้าวร้าวมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งและแบบให้ความคุ้มครองเกินไป มีความก้าวร้าวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเดียวกัน มีความก้าวร้าวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่นักเรียนชายมีแนวโน้มที่จะมีความก้าวร้าวมากกว่านักเรียนหญิง

การปรับตัว

ลาซารัส (Lazarus , 1969:17-18) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องของการปรับตัว (Adjustment) ว่า มีจุดเริ่มต้นมาจากการปรับตัวทางชีววิทยาเรียกว่า Adaptation ซึ่งเป็นความเกิดขึ้นทางทฤษฎีวิวัฒนาการของคาร์วินที่เชื่อว่า เผ่าพันธุ์ที่แข็งแรงเท่านั้น จะสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมต่างๆ และสามารถดำรงเผ่าพันธุ์อยู่ได้ นักจิตวิทยาได้ยืมเอาความคิดนี้มาใช้แล้วใช้คำว่า Adjustment แทนคำว่า Adaptation นอกจากนั้น ลาซารัส ยังกล่าวถึงความจำเป็นที่ต้องมีการศึกษาเรื่องการปรับตัวว่า ก็เพื่อที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมอันเป็นผลเนื่องมาจากการปรับตัวไม่ดี ก็มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้นเอง

โลวิงเจอร์ และ ออสซอร์โ (Loevinger & Ossorio , 1959:392-394) ได้กล่าวถึงลักษณะนิยามของการปรับตัวว่า ถึงแม้การให้คำนิยามการปรับตัวทั้งแบบปฏิบัติการ (operationally) และแบบให้ความคิดเห็นทั่วไป (conceptually) จะยากสักหน่อยก็ตาม แต่ก็พอสรุปได้ว่า พฤติกรรมหรือปรากฏการณ์ของการพิจารณาตนเองอยู่ในระดับต่ำ เช่น มีความพอใจในตนเองน้อย มีความรู้สึกนับถือตนเองน้อย มีการยอมรับตนเองน้อย ความใกล้ชิดหรือผสมผสานระหว่างตนจริงกับตนในอุดมคติอยู่ในระดับต่ำ พฤติกรรมหรือปรากฏการณ์ดังกล่าวจะเป็นลักษณะของความสามารถในการปรับตัวไม่ดี และในทางตรงกันข้าม การมีพฤติกรรมหรือปรากฏการณ์การพิจารณาตนเองอยู่ในระดับสูง เช่น มีความพอใจในตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า

ฯลฯ เป็นพฤติกรรมหรือปรากฏการณ์ที่แสดงให้เห็นถึงการปรับตัวที่

ประสาธ อิศรปริศา (2519:15) ^{2519:4-15} กล่าวถึงการเรียนการสอนในโรงเรียนว่า จุดมุ่งหมายสำคัญประการหนึ่งของการสอนก็คือ ต้องการที่จะให้เด็กนักเรียนสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาในโรงเรียน เป็นการเตรียมบุคคลเพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมได้ นั่นคือการเรียนการสอนในโรงเรียนก็มีส่วนทำให้เด็กมีความสามารถในการปรับตัวได้อีกด้วย

จวรรณ ปุณฺณโชติ (2515:49-53) ศึกษาเด็กที่มีการปรับตัวไม่ดีพบว่า มักจะเป็นเด็กที่มีความขัดแย้งทางอารมณ์ ปัญหาการปรับตัวจะเกิดขึ้นเมื่อเด็กมีปฏิริยาโต้ตอบบุคคลอื่นๆ เช่น บุคคลในครอบครัว ครู และเด็กในโรงเรียน เป็นต้น ดังนั้นวิธีที่จะช่วยให้ครูทราบว่าเด็กในห้องเรียนของตนเองปรับตัวดีหรือไม่ดีก็คือ วิธีสังเกตจากพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกมาต่อปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัว ถ้าพฤติกรรมนั้นแตกต่างไปจากพฤติกรรมของเด็กธรรมดาเกินไปก็แสดงว่า เป็นเด็กที่มีการปรับตัวไม่ดี ซึ่งพอที่จะแยกพฤติกรรมหรือลักษณะที่แสดงว่าปรับตัวไม่ออกเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. เรียนไม่ดี ซึ่งไม่เกี่ยวกับสาเหตุทางร่างกายหรือสติปัญญาของเด็ก
2. แสดงอาการเกรี้ยวกราดและไม่มีความสุขอยู่เสมอ
3. มักทำลายข้าวของ สมบัติของผู้อื่น
4. มักพูดโกหกและอวดอ้างคุณโม
5. ขอบปลั๊กโมย เสมอๆ
6. กอดความสงบและการเรียนในห้องเรียนเป็นประจำ
7. ขาดเรียนหรือมาสายเป็นประจำ ซึ่งไม่เกี่ยวกับการเจ็บป่วยหรือเหตุผลอย่างอื่น
8. ไม่สามารถทำงานร่วมกับพวกเพื่อนๆ ในวัยเดียวกัน
9. หลีกเลี้ยงและหลบหนีก่อนอื่นอยู่เสมอ
10. ใจลอย ขาดสมาธิในการเรียน
11. แสดงอาการกระวนกระวาย กลัว และมีอารมณ์ถึงเกรียบจนเกินไป
12. แสดงให้เห็นว่าชอบทำงานและเล่นอยู่ตามลำพังคนเดียว

13. แสดงอารมณ์โกรธต่อกำพูดและกำวิจารณ์ของผู้อื่นมากเกินไป
14. บ่นอยู่เสมอว่าไม่ชอบโรงเรียน
15. เบื่อง่ายและง่วงเหงาหาวนอนเป็นประจำ
16. เคร่งครัดกับระเบียบจนเกินไป และไม่ยอมให้มีการเปลี่ยนแปลง
17. พยายามเอาใจคนอื่นจนเกินไป
18. แสดงอารมณ์กลัวและรังเกียจสิ่งของสกปรกจนเกินไป
19. ไม่สามารถแสดงความรู้สึกสนทนาร่วมกับคนอื่น
20. บ่นถึงเรื่องปวดหัว ปวดท้อง และอื่นๆอยู่เสมอ
21. แสดงอาการไม่รู้จักโต และไม่มีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับคน

อื่น

22. แสดงอาการอื่นอยู่เสมอ
23. ทำการชกต่อย กลั่นแกล้ง หรือข่มขู่เด็กอื่นๆ
24. แสดงอารมณ์ร้ายแรง เอาละอะอีกทีก็อยู่เสมอ
25. พยายามแข่งดีแข่งเด่น เพื่อจะเอาชนะคนอื่นมากเกินไป
26. แสดงอาการอิจฉาริษยาคนอื่นอยู่เสมอๆ
27. มักพูดและใช้ภาษาหยาบคาย เสมอ
28. แสดงความรู้สึกว่าตนเองมีปมคอยมาก และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง
29. ชอบคบหาสมาคมกับเด็กที่เล็กกว่าเท่านั้น
30. แสดงพฤติกรรมที่ผิดปกติอื่นๆเสมอ

อันที่จริงเด็กธรรมดาทั่วไป บางครั้งก็มีพฤติกรรมบางอย่างเหมือนกันที่ได้กล่าวมาแล้วด้วย แต่เด็กที่มีการปรับตัวไม่ดีนั้นมักจะแสดงพฤติกรรมเหล่านั้นมากและบ่อยกว่าธรรมดา นอกจากนั้น วรณา ปุณฺโฑ ยังชี้ให้เห็นว่าความรู้สึกและทัศนคติของเด็กต่อตัวเอง และสิ่งแวดล้อมที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่เด็กได้รับมาจากครอบครัวและสิ่งแวดล้อมของเด็กแต่ละคน โรงเรียนเป็นสิ่งแวดล้อมใหม่ ครูสามารถจัดหาประสบการณ์ใหม่ที่พึงามให้แก่เด็ก เพื่อเด็กจะเกิดการเรียนรู้ เกิดความรู้สึกและทัศนคติที่ถูกต้อง แล้วเด็กก็จะสามารถปรับตัวให้ดีขึ้นได้

จากงานวิจัยที่ไคมีนูกิยามาแล้วพบว่า การปรับตัวเกี่ยวข้องกับลักษณะต่างๆ มากมาย อาทิเช่น ริงเนสส์ (Ringness, 1967:93-102) พบว่า เด็กชายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเลียนแบบพ่อและครูไคคึกว่าเด็กชายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แต่เด็กชายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะหันไปเลียนแบบเพื่อนมากกว่า

กิลล์ (Gill, 1932:144-149) พบว่า เด็กที่เรียนดีจะมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคมไคคึกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเด็กที่เรียนดียังมีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความกังวลใจไคคึกอีกด้วย ท่านองเคียวกัน แอสซุม และ เลวี (Assum & Levy, 1947:307-310) ทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนิสิตที่ปรับตัวดีและไม่ดีพบว่า นิสิตที่มีการปรับตัวดี จะเรียนไคกว่านิสิตที่มีการปรับตัวไม่ดี กมเพชร ฉัตรฤกุล (2515:84) ไคศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบทางเศรษฐกิจ การปรับตัว และกิจกรรมในวิทยาลัยของนักศึกษา ป.ศ ปที่ 2 ของวิทยาลัยการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ไคผลการวิจัยสอดคล้องกับ 3 ท่านแรกไคพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีปัญหาทางด้านการปรับตัวมากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นอกจากนั้น ยุพิน นิสัยนัต (2515:85) ซึ่งทำการศึกษาหัวข้อเดียวกันกับ กมเพชร ฉัตรฤกุล ไคใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาในกรุงเทพฯพบว่า เพศชายมีปัญหาทางด้านการปรับตัวมากกว่าเพศหญิง และกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อายุ 17 ปี และต่ำกว่า 17 ปี มีปัญหาทางด้านการปรับตัวมากที่สุด

สมคิด บุญเรือง (2516:41-42) ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ในจังหวัดชลบุรีพบว่า เพศหญิงและเพศชายมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แลนด์ส (Landis) (อ้างจากสังวาลย์ สมสนิท, 2518:11-12) ไคศึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและแบบเข้มงวดกวดขัน โดยไคแบบสอบถามพบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่เลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ปรับตัวไคกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่เลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันอย่างเด่นชัด และในครอบครัวที่พ่อแม่เลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน เด็กจะมีความ

ขัดแย้งกับพ่อแม่มากกว่าครอบครัวที่พ่อแม่เลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย นอกจากนั้น แลนดิส ยังพบอีกว่า

1. เด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่เลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ส่วนมากปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่เลี้ยงดูแบบใช้อำนาจ

2. เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีขนาดเล็ก มีปัญหาในการปรับตัวมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีขนาดใหญ่ และมีเพื่อนน้อย

3. เด็กที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง มีปัญหาในการปรับตัวมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวธรรมดา

สตอทท์ (Stott , 1940:415-428) ได้ทำการศึกษาสภาพชีวิตภายในบ้านที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นชาย-หญิงในเมือง เนบราสกา โดยใช้เกณฑ์บุคลิกภาพและแบบสอบถามสภาพชีวิตภายในบ้านพบว่า เด็กที่มีการปรับตัวดี-ไม่ดี มีสภาพชีวิตภายในบ้านแตกต่างกัน

- สภาพชีวิตภายในบ้านของเด็กที่มีการปรับตัวไม่ดี

- แม่ทำงานนอกบ้าน
- แม่ป่วย
- พ่อป่วย
- แม่เป็นโรคเส้นประสาท
- พ่อเป็นโรคเส้นประสาท
- มีความขัดแย้งกับสิ่งที่แม่ทำ
- มีความขัดแย้งกับสิ่งที่พ่อทำ
- ถูกลงโทษเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา

- สภาพชีวิตภายในบ้านของเด็กที่มีการปรับตัวดี

- รวมทุกข์ร่วมสุขกับพ่อแม่
- รับประทานอาหารร่วมกัน เป็นปกติ
- มีเวลาร่วมสนุกสนานกันภายในบ้าน
- พ่อแม่ต้อนรับเพื่อนของลูกที่บ้านดี

สังวาลย์ สมสนิท (2518:79) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่และการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นพบว่า ความขัดแย้งของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อพ่อแม่สัมพันธ์กับการปรับตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังพบอีกว่า เด็กวัยรุ่นที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่น้อย ปรับตัวดีกว่าเด็กวัยรุ่นที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่มาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งกล่าวมาทั้งหมดนี้จะเห็นได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่มีความสำคัญต่อการปรับตัวของเด็กเป็นอย่างมาก เด็กที่พ่อแม่อบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ใช้เหตุผลในการอบรมเลี้ยงดูลูก จะเป็นเด็กที่มีอารมณ์มั่นคง มีเหตุผลในการกระทำ มีความเชื่อมั่นในตัวเอง เด็กที่พ่อแม่อบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน จะเป็นเด็กที่ขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง พึ่งตนเองได้น้อย ไม่กล้าตัดสินใจ มีความวิตกกังวล แต่เป็นคนสุภาพเข่าระเบียบ และเด็กที่พ่อแม่อบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หรือทอดทิ้ง จะเกิดความรู้สึกว่าเหงา ขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง เป็นเด็กเกเร ประพฤติตนซัดทอดระเบียบวินัย ซึ่งลักษณะต่างๆ เหล่านี้จะเป็น เครื่องชี้ให้เห็นว่าเด็กคนใดจะสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้โดยปกติสุขหรือไม่ เพียงใด — หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าลักษณะต่างๆ เหล่านี้จะเป็น เครื่องชี้ให้เห็นว่าเด็กคนใด " ปรับตัว " ได้ดีหรือไม่ดีเพียงใด

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้นำมาเป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐานการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูทั้ง 3 แบบ มีผลต่อการปรับตัวของเด็กแตกต่างกัน
2. ในแต่ละแบบของการอบรมเลี้ยงดู เด็กหญิงและเด็กชายปรับตัวแตกต่างกัน
3. เด็กหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ กัน ปรับตัวแตกต่างกัน
4. เด็กชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ กัน ปรับตัวแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการ

1. กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้กระทำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2519 ของโรงเรียนที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และโรงเรียนราษฎร์ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 297 คน จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 1026 คน เป็นชาย 573 คน หญิง 453 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างกระทำดังนี้

1.1 ใช้วิธีการเลือกแบบเคาะสุ่ม (Simple Random Sampling) โดยการสุ่มจำนวนโรงเรียนมา 11 โรงเรียนๆละ 1 ห้องเรียน จากจำนวนโรงเรียนที่สังกัดดังกล่าว ทั้งหมด 28 โรงเรียน โรงเรียนที่สุ่มได้และใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้มีดังต่อไปนี้

- โรงเรียนบ้านเขาคอก (ไตรเศวิทยา)
- โรงเรียนวัดอัมมกรทอง
- โรงเรียนบ้านหัวหิน
- โรงเรียนวัดท่าน้ำคั่น
- โรงเรียนบ้านหนองบัว
- โรงเรียนวัดศรีอุปการาม
- โรงเรียนวัดลาดหญ้า " ลาดหญ้าวิทยา "
- โรงเรียนวัดกาญจนบุรีเก่า " อุดมราษฎร์วิทยา "
- โรงเรียนบ้านทุ่งนางหรอก
- โรงเรียนเทศบาล 3
- โรงเรียนถาวรวราราม

(หมายเหตุ โรงเรียนเทศบาล 3 และโรงเรียนถาวรวราราม เป็นโรงเรียนที่สังกัดเทศบาลและโรงเรียนราษฎร์ตามลำดับ นอกนั้นเป็นโรงเรียนที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด)

1.2 นำแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูและการปรับตัวไปทดสอบตามโรงเรียน
ดังกล่าวและได้แบบทดสอบกลับคืนมา 297 ชุด ตรวจวิเคราะห์และแนบแบบทดสอบการอบรม
เลี้ยงดูตามหลักเกณฑ์การให้คะแนนของแบบทดสอบนั้น ปรากฏว่าได้แบบทดสอบที่สมบูรณ์
จำนวน 271 ชุด และสามารถแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มของการอบรมเลี้ยงดู
ได้ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละแบบของการอบรม
เลี้ยงดู

แบบของการอบรมเลี้ยงดู	จำนวน		
	ชาย	หญิง	รวม
บดอยปละละเคอ	29	24	53
เขมวงกวกซัว	42	35	77
ประวาลิปโตย	75	66	141
รวม	146	125	271

เสร็จแล้วตรวจคะแนนการปรับตัว เฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ 271 ชุด เพื่อที่จะทำการ
วิเคราะห์ตามสมมุติฐานต่อไป

2. การสร้างแบบทดสอบ

2.1 แบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดู

การศึกษากครั้งนี้ ใช้แบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูของ คณัย งามมานะ (2518)
ชุดการอบรมเลี้ยงดูแบบปลอยปละละเคอ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.7800 และแบบทดสอบ
การอบรมเลี้ยงดูของ อรนุช หลิมประเสริฐ นิสิตปริญญาโทจิตวิทยาพัฒนาการ ปีที่ 2

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2519 ที่สร้างขึ้นเพื่อการวิจัย ชุดการ
อบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และแบบประชาธิปไตย ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น
0.8535 และ 0.8788 ตามลำดับ แบบทดสอบแต่ละชุดดังกล่าวมีจำนวนคำถามชุด
ละ 20 คำถาม ดังนั้นแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูที่จะใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จึงมี
คำถามรวมทั้งสิ้น 60 คำถาม ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเรียงลำดับใหม่เป็นตอนๆ 3 ตอน
ดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 ข้อ 1-20 เป็นข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
ตอนที่ 2 ข้อ 21-40 เป็นข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน
ตอนที่ 3 ข้อ 41-60 เป็นข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

แต่ละข้อความมีคำตอบอยู่ท้ายข้อความ เป็นคำตอบแบบมาตราส่วนประมาณ
ค่าชนิด 5 คำตอบ (กระจายละเอียดภาคผนวกหน้า 52) แบบทดสอบชุดนี้ คนัย
งามมานะ และอรนุช หลิมประเสริฐ สร้างขึ้นเพื่อใช้กับเด็กนักเรียนระดับชั้นประถม
ศึกษาตอนปลาย (117)

เกณฑ์การให้คะแนน เนื่องจากเป็นมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 คำตอบ
ก็มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด การตรวจให้คะแนนจึงต้อง
พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนที่ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องต่างๆ ถ้าขีด
เครื่องหมาย ✓ ช่องมากที่สุด ให้ 5 คะแนน ช่องมากให้ 4 คะแนน ช่องปานกลาง
ให้ 3 คะแนน ช่องน้อยให้ 2 คะแนน และช่องน้อยที่สุดให้ 1 คะแนน เมื่อรวม
คะแนนของแต่ละตอน (20 คำถาม) ของนักเรียนแต่ละคนแล้ว ถ้านักเรียนคนใด
ได้คะแนนตอนใดมากที่สุด ให้ถือว่านักเรียนคนนั้นได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนั้น (แต่
มีข้อแม้ว่าคะแนนที่ได้จะต้องมากกว่าคะแนนอันที่รองลงมามากน้อย 5 คะแนน การ
ถือเกณฑ์ความแตกต่าง 5 คะแนนนี้ก็เพื่อให้ได้แบ่งกลุ่มการอบรมเลี้ยงดูให้ชัดเจนยิ่ง
ขึ้น) แบบทดสอบชุดนี้มีพิสัยของคะแนนแต่ละตอนอยู่ระหว่าง 20-100 คะแนน

นำแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูฉบับนี้ไปทดสอบกับเด็กนักเรียนโรงเรียนวัด
ลาดหญ้า " ลาดหญ้าวิทยา " (คนละห้องกับห้องที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง) จำนวน

30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบใหม่โดยใช้สูตร Coefficient alpha (Nunnally , 1967:196) ปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแต่ละชุด ดังต่อไปนี้

- การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย $= 0.8377$
- การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน $= 0.6669$
- การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย $= 0.8797$

ต่อจากนั้นจึงหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูทั้งฉบับ ด้วยวิธีการเปลี่ยนค่าความเชื่อมั่นของแต่ละแบบการอบรมเลี้ยงดูเป็นคะแนนมาตรฐาน (Fisher's z) (ล้วน ศุภยส และอังคณา ตันศิริตานนท์ , 2515:228) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูทั้งฉบับ $= 0.8100$ (ดูรายละเอียดภาคผนวกหน้า 58)

แสดงว่าแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูที่ใช้ในการทดสอบครั้งนี้ มีค่าความเชื่อมั่นสูงพอสมควรที่จะใช้ในงานวิจัยได้

2.2 แบบทดสอบการปรับตัว

สร้างขึ้นโดยมีวิธีการดังต่อไปนี้

2.2.1 ศึกษางานวิจัยและตำราต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัว ดังที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 อาทิเช่น พฤติกรรมของเด็กที่แสดงว่าปรับตัวไม่ดี (วรรณา ปุณโธติ , 2515:49-53) แบบทดสอบการปรับตัวของ กรมเพชร จักรกุกุล (2515) และอื่นๆ เป็นต้น

2.2.2 สร้างนิยามปฏิบัติการ เกี่ยวกับการปรับตัวโดยใช้ความรู้ จากข้อ 2.2.1

2.2.3 สร้างข้อความที่กล่าวเกี่ยวกับการปรับตัวด้วยวิธี พฤติกรรมพรรณนา (Critical Incident Technique) โดยให้นิสิตปริญญาโท ปีที่ 2 สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ 7 คน สาขาภาษาและวรรณคดีอังกฤษ 2 คน และครูโรงเรียนวัดลาดหญ้า " ลาดหญ้าวิทยา " 5 คน รวมทั้งสิ้น 14 คน เป็นผู้

ช่วยเขียนข้อความ แล้วรวบรวมข้อความที่ได้จากวิธี Critical Incident Technique มาตรวจพิจารณาว่าเกี่ยวข้องกับการปรับตัวหรือไม่ จากนั้นจึงรวบรวมเฉพาะข้อความที่ต้องการ เพื่อสร้างเป็นแบบทดสอบได้จำนวนทั้งสิ้น 50 ข้อ

2.2.4 ลักษณะของแบบทดสอบ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 คำตอบ ซึ่งถามความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการปรับตัว ดังตัวอย่าง

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(0) รู้สึกว่าครูส่วนใหญ่ไม่ให้ความยุติธรรม	✓				
(00) เพื่อนชอบทำงานร่วมกับข้าพเจ้า				✓	

2.2.5 เกณฑ์การให้คะแนน

----- คำถามที่เป็นคำถามในทางลบ (ตัวอย่างข้อ 0) ให้
คะแนนดังต่อไปนี้

เมื่อตอบช่อง มากที่สุด ให้ 1 คะแนน
เมื่อตอบช่อง มาก ให้ 2 คะแนน
เมื่อตอบช่อง ปานกลาง ให้ 3 คะแนน
เมื่อตอบช่อง น้อย ให้ 4 คะแนน
เมื่อตอบช่อง น้อยที่สุด ให้ 5 คะแนน

คำถามที่เป็นคำถามในทางบวก (ตัวอย่างข้อ 00) ให้
คะแนนดังต่อไปนี้

เมื่อตอบช่อง มากที่สุด ให้ 5 คะแนน

เมื่อตอบข้อ มาก ให้	4 คะแนน
เมื่อตอบข้อ ปานกลางให้	3 คะแนน
เมื่อตอบข้อ น้อย ให้	2 คะแนน
เมื่อตอบข้อ น้อยที่สุด ให้	1 คะแนน

2.2.6 การหาคูณภาพของแบบทดสอบ

ก. การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ

นำแบบทดสอบที่ได้จากข้อ 2.2.3 2.2.4 และ 2.2.5 จำนวน 50 ข้อ ไปทดสอบกับเด็กนักเรียนโรงเรียนวัดลาดหญ้า " ลาดหญ้าวิทยา " จำนวน 100 คน มาตรวจให้คะแนนตามวิธีการและหลักเกณฑ์การให้คะแนน แล้วนำมาเรียงคะแนนจากน้อยสุดถึงมากที่สุด และเอาค่าเพียง 25 % จากคะแนนสูงสุด และคะแนนต่ำสุด มาวิเคราะห์โดยใช้ t -test (McNemar , 1969:115) ได้ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ เสร็จแล้วคัดเลือกเฉพาะคำถามข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง ถือว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไว้ 35 ข้อ ที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ต่อไป ซึ่งค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบฉบับนี้ มีค่าอยู่ระหว่าง 2.2919 - 9.4765 (คู่มือละเอียดภาคผนวกหน้า 61)

ข. การหาค่าความเชื่อมั่น

นำแบบทดสอบที่ได้จากการคัดเลือกแล้วจากข้อ ก. ไปทดสอบกับเด็กนักเรียนโรงเรียนวัดลาดหญ้า " ลาดหญ้าวิทยา " จำนวน 30 คน มาตรวจให้คะแนนตามหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังกล่าว แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ Coefficient alpha (Nunnally, 1967:196) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการปรับตัวครั้งนี้ = 0.8960

ค. การหาค่าความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity)

กระทำโดยการให้ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ค ของโรงเรียนวัดลาดหญ้า " ลาดหญ้าวิทยา " เป็นผู้จัดลำดับว่าเด็กคนใดปรับตัวได้ดีมากที่สุด

น้อยเพียงใด ซึ่งผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะนิยามของการปรับตัวกับกร
ประจำชั้นเรียบร้อยแล้ว จึงนำเอาลำดับที่กรวัดมาหาความสัมพันธ์กับคะแนนการ
ปรับตัวได้จากแบบทดสอบ โดยใช้ Spearman's Coefficient of Rank
Correlation (Ferguson, 1971:305-306) ปรากฏว่าความสัมพันธ์
 $= 0.5092$ (ดูรายละเอียดภาคผนวกหน้า 63-64)

แบบทดสอบการปรับตัวครั้งนี้ มีค่าสัมประสิทธิ์ของคะแนนอยู่ระหว่าง
35 - 175 คะแนน และผู้ที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบฉบับนี้มากกว่า แสดงว่าปรับตัว
ได้ดีกว่าผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่า

3. วิธีรวบรวมข้อมูล

นำแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับคือ ฉบับการอบรมเลี้ยงดู และฉบับการปรับตัว ไป
ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจะศึกษา ตรวจให้คะแนนแบบทดสอบ เฉพาะฉบับที่ตอบ
ถูกต้องสมบูรณ์ ตามหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังกล่าวมาแล้ว นำคะแนนที่ได้มาแยก
แຕ່ออกเป็นกลุ่มๆ และวิเคราะห์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่าง
ดังต่อไปนี้

- 1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ กัน (สมมุติฐานข้อ 1)
- 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง
กัน (สมมุติฐานข้อ 3)
- 1.3 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง
กัน (สมมุติฐานข้อ 4)

โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ Simple - Randomized
Design (Lindquist, 1956:55-56) นี้ผู้ทรงค้น

Source of Variation	df	SS	MS
Treatment (A)	a-1	$SS_A = \sum_{j=1}^a T_j^2/n_j - T^2/N$	$MS_A = SS_A/df$
Within-Groups (W)	N-a	$SS_W = SS_T - SS_A$	$MS_W = SS_W/df$
Total	N-1	$SS_T = \sum_{j=1}^a \sum_{i=1}^{n_j} X^2 - T^2/N$	

นำคะแนนที่ได้จากตารางมาหาความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยโดยใช้สูตร

$$F = MS_A / MS_W$$

2. ถ้า F จากข้อ 1 มีนัยสำคัญทางสถิติ ก็จะทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่ (ทั้งข้อ 1.1, 1.2 และ 1.3) โดยใช้ Studentized t-statistic แบบ Newman-Keuls (Winer, 1962:101-102)

3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของการปรับตัวระหว่างเพศหญิงและเพศชายของกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละแบบของการอบรมเลี้ยงดู โดยใช้ t-test (McNemar , 1969:115) (สมมุติฐานข้อ 2)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย เพื่อความสะดวกและความเข้าใจตรงกัน จึงกำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

N	หมายถึง	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\sum X$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนดิบ
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
df	หมายถึง	Degree of Freedom
SS	หมายถึง	Sum of Square
MS	หมายถึง	Mean Square
F	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
t	หมายถึง	t - statistic
s^2	หมายถึง	ความแปรปรวนของคะแนน
s^2	หมายถึง	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
s_E	หมายถึง	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
r_{kk}	หมายถึง	ความเชื่อมั่น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์การปรับตัวกับการอบรมเลี้ยงดู

ตาราง 2 แสดงการสถิติพื้นฐาน เกี่ยวกับคะแนนการปรับตัวในแต่ละกลุ่ม
ตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ

แบบของการอบรมเลี้ยงดู	N	Σx	$\bar{x}$
ปล่อยปละละเลย	53	5,653	106.6604
เข้มงวดกวดขัน	77	8,377	108.7922
ประชาธิปไตย	141	17,174	121.8014
รวม	271		

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการปรับตัว (จากตาราง 2)
ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการปรับตัวของกลุ่ม
ตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ

Source of Variation	df	SS	MS	F
แบบของการอบรมเลี้ยงดู	2	13,170.3993	6,585.1997	** 27.2987
Within-Groups	268	64,649.0018	241.2276	
Total	270	77,819.4011		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 3 แสดงว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวดกวดขัน--และแบบประชาธิปไตย มีการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 1 ซึ่งหมายความว่า การปรับตัวของเด็กซึ่งได้รับการอบรมเลี้ยงดูในแบบต่างๆ มีบางแบบหรือทุกแบบแตกต่างกันจริง จากการทดสอบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้ Studentized q-statistic แบบ Newman-Keuls ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวของ เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆกัน

แบบของการ อบรมเลี้ยงดู		ปล่อยปละละเลย	เข้มงวดกวดขัน	ประชาธิปไตย
	คะแนนเฉลี่ย	106.6604	108.7922	121.8014
ปล่อยปละละเลย	106.6604	—	2.1318	15.1410**
เข้มงวดกวดขัน	108.7922	—	—	13.0092**
ประชาธิปไตย	121.8014	—	—	—

	$r = 2$	$r = 3$
$q_{99} (r, 268)$	3.64	4.12
$\sqrt{MS_{error}/n} \cdot q_{99} (r, 268)$	6.4457	7.2957

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 4 แสดงว่า

1. เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ปรับตัวดีกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบ เข้มงวดกวดขัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบ เข้มงวดกวดขัน ปรับตัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ เข้มงวดกวดขัน มีแนวโน้มที่จะปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

2. การวิเคราะห์ความแตกต่างทางด้านการปรับตัวระหว่าง เด็กหญิงและเด็กชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเดียวกัน

ในการวิเคราะห์ความแตกต่างทางด้านการปรับตัวระหว่าง เด็กหญิงและเด็กชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเดียวกัน ปรากฏผลดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างทางด้านการปรับตัวระหว่าง เด็กหญิงและเด็กชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเดียวกัน

แบบการอบรมเลี้ยงดู	เพศ	N	$\bar{X}$	S	t
ปดอยปละละเลย	ชาย	29	105.4828	14.4460	0.5827
	หญิง	24	108.0833	18.0553	
เข้มงวดกวดขัน	ชาย	42	108.7143	17.2433	0.0412
	หญิง	35	108.8857	19.2274	
ประชาธิปไตย	ชาย	75	119.4267	12.3224	2.2170*
	หญิง	66	124.5000	14.8420	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 5 แสดงว่า

1. เด็กหญิงและเด็กชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปดอยปละละเลย และแบบเข้มงวดกวดขัน ปรับตัวแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ถ้าพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของการปรับตัว จะเห็นได้ว่าเด็กหญิงมีแนวโน้มที่จะปรับตัวได้ดีกว่าเด็กชาย

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เด็กหญิงปรับตัวดีกว่าเด็กชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การวิเคราะห์ความแตกต่างทางด้านการปรับตัวของเด็กหญิง ที่ได้รับ
การอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ

ตาราง 6 แสดงค่าสถิติพื้นฐาน เกี่ยวกับคะแนนการปรับตัวของเด็กหญิง
 ในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ

แบบของการอบรมเลี้ยงดู	N	Σx	$\bar{x}$
ปล่อยปละละเลย	24	2594	108.0833
เข้มงวดกวดขัน	35	3811	108.8857
ประชาธิปไตย	66	8217	124.5

ในการวิเคราะห์ความแตกต่างทางด้านการปรับตัวของเด็กหญิง ที่ได้รับ
 การอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ ปรากฏผลดังตาราง 7

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการปรับตัวของ
กลุ่มตัวอย่างที่เป็น เด็กหญิง ซึ่งได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
ต่างๆกัน

Source of Variation	df.	SS	MS	F
แบบของการอบรมเลี้ยงดู	2	7,925.0518	3,962.5259	14.0539**
Within-Groups	122	34,325.8762	281.3514	
Total	124	42,310.9280		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 7 แสดงว่า เด็กหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบประชาธิปไตย ปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 3 ซึ่งหมายความว่า การปรับตัวของเด็กหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆกันทั้ง 3 แบบ มีบางแบบหรือทุกแบบที่แตกต่างกันจริง เมื่อทดสอบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้

Studentized q-statistic แบบ Newman-Keuls ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 8

ตาราง 8 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวของเด็กหญิง ที่ได้รับการ
อบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆกัน

แบบของการ อบรมเลี้ยงดู		ป๋ ล่อบปละละ เลย	๋ เข้มววกกวค้ช้	ปะชาธิปไตย
	คะแนน เฉลี่ย	108 .0833	108 .3857	124 .5
ป๋ ล่อบปละละ เลย	108 .0833	—	0 .3024	16 .4167**
๋ เข้มววกกวค้ช้	108 .8857		—	15 .6143**
ปะชาธิปไตย	124 .5			—

		r = 2	r = 3
	$q_{99}(r, 122)$	3.70	4.20
$\sqrt{MS_{error} / n}$	$q_{99}(r, 122)$	10.4865	11.9036

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 8 แสดงว่า

1. เด็กหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ปรับตัวดีกว่า
เด็กหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบป๋ล่อบปละละ เลยและแบบ ๋เข้มววกกวค้ช้ อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. เด็กหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบป๋ล่อบปละละ เลยและแบบ
๋เข้มววกกวค้ช้ ปรับตัวแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ความแตกต่างทางด้านการปรับตัวของเด็กชาย ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ

ตาราง 9 แสดงสถิติพื้นฐาน เกี่ยวกับคะแนนการปรับตัวของเด็กชาย ในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ

แบบของการอบรมเลี้ยงดู	N	$\sum x$	$\bar{x}$
ปล่อยปละละเลย	29	3,059	105.4828
เข้มงวดกวดขัน	42	4,566	108.7143
ประชาธิปไตย	75	8,957	119.4267

ในการวิเคราะห์ความแตกต่างทางด้านการปรับตัวของเด็กชาย ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ ปรากฏผลดังตาราง 10

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการปรับตัวของ
กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กชาย ซึ่งได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
ต่างๆกัน

Source of Variation	df	SS	MS	F
แบบการอบรมเลี้ยงดู	2	5,459.5195	2,729.7597	13.3637
Within-Groups	143	29,210.1595	204.2668	
Total	145	34,669.6790		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 10 แสดงว่า เด็กชายที่ได้รับการอบรม
เลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบประชาธิปไตย มีการ
ปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 4
ซึ่งหมายความว่า การปรับตัวของเด็กชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆกันทั้ง
3 แบบ มีบางแบบหรือทุกแบบที่แตกต่างกันจริง จากการทดสอบคะแนนเฉลี่ยเป็น
รายคู่โดยใช้ Studentized q-statistic แบบ Newman-Keuls
ปรากฏผลดังตาราง 11

ตาราง 11 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวของเด็กชาย ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆกัน

แบบของการ อบรมเลี้ยงดู		ปดอยปละละเลย	เขมวงกวกวน	ประชาธิปไตย
	คะแนนเฉลี่ย	105.4828	108.7143	119.4267
ปดอยปละละเลย	105.4828	~	3.2315	13.9439**
เขมวงกวกวน	108.7143		-	10.7124**
ประชาธิปไตย	119.4267			-

		$r = 2$	$r = 3$
$q_{99}(r, 143)$		3.70	4.20
$\sqrt{MS_{error}/n}$	$q_{99}(r, 143)$	8.1692	9.2742

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 11 แสดงว่า

1. เด็กชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ปรับตัวดีกว่าเด็กชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปดอยปละละเลยและแบบ เขมวงกวกวน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. เด็กชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปดอยปละละเลยและแบบ เขมวงกวกวน ปรับตัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้

1. เพื่อศึกษาว่า การอบรมเลี้ยงดูทั้ง 3 แบบคือแบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบประชาธิปไตย ทำให้เด็กมีการปรับตัวต่างกันหรือไม่
2. เพื่อเปรียบเทียบว่า เพศชายและเพศหญิงในกลุ่มตัวอย่างของการอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบ มีการปรับตัวแตกต่างกันหรือไม่ และเพศใดจะปรับตัวได้ดีกว่า
3. เพื่อเปรียบเทียบว่า เด็กหญิงในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน มีการปรับตัวแตกต่างกันหรือไม่ และการอบรมเลี้ยงดูแบบใดจะทำให้เด็กหญิงปรับตัวได้ดีที่สุด
4. เพื่อเปรียบเทียบว่า เด็กชายในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน มีการปรับตัวแตกต่างกันหรือไม่ และการอบรมเลี้ยงดูแบบใดจะทำให้เด็กชายปรับตัวได้ดีที่สุด

✓กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้กระทำกับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2519 ของโรงเรียนที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และโรงเรียนราษฎร์ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 271 คน เป็นชาย 146 คน หญิง 125 คน

✓เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดู จำนวน 60 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยใช้ของ งามมานะ และ อรุณฯ หลิมประเสริฐ เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบชนิด 5 ตัวเลือก

2. แบบทดสอบการปรับตัว ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบแบบ เลือกรับ
ชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้ F -test เพื่อการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการปรับตัว
ของ เด็กนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้คือ

- 1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ
- 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็น เพศหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ
- 1.3 กลุ่มตัวอย่างที่เป็น เพศชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ

2. ใช้ Studentized q -statistic แบบ Newman - Keuls
เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่าง เป็นรายคู่ เมื่อ F
จากข้อ 1 มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ใช้ t -test เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของการ
ปรับตัว ระหว่าง เพศชายและเพศหญิง ในแต่ละแบบของการอบรมเลี้ยงดู

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่ได้รับการ
อบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และแบบเข้มงวดกวดขัน อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01

2. เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และแบบเข้มงวดกวดขัน
ปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เด็กหญิงและเด็กชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และ
แบบเข้มงวดกวดขัน ปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ถาพิจารณาจาก
คะแนนเฉลี่ยของการปรับตัวแล้ว เด็กหญิงมีแนวโน้มที่จะปรับตัวได้ดีกว่าเด็กชาย

๕. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เด็กหญิงปรับตัวดีกว่าเด็กชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

๕. เด็กหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ปรับตัวดีกว่าเด็กหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบเข้มงวดกวดขัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. (เด็กหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบเข้มงวดกวดขันปรับตัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๖. เด็กชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ปรับตัวดีกว่าเด็กชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบเข้มงวดกวดขัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

8. เด็กชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบเข้มงวดกวดขันปรับตัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. การอบรมเลี้ยงดูกับการปรับตัว

การศึกษาค้นคว้าพบว่า การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่แตกต่างกัน 3 แบบ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบประชาธิปไตย มีผลทำให้เด็กปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ไม่ว่าจะเป็นเปรียบเทียบเฉพาะเพศหญิง เพศชาย หรือกลุ่มรวม นอกจากนี้ยังพบอีกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยทำให้เด็กปรับตัวดีกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบเข้มงวดกวดขัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ไม่ว่าจะเป็นเปรียบเทียบเฉพาะเพศหญิง เพศชาย หรือกลุ่มรวมก็ตาม ทั้งนี้เพราะเมื่อพิจารณาแบบของการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันทั้ง 3 แบบดังกล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าพ่อแม่ใช้เหตุผลในการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันออกไป กล่าวคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยเป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่มีพฤติกรรมในลักษณะยอมรับฟังเหตุผลของลูกๆ ด้วย ทำให้

ลูกเกิดแว่นมธุราธิบดินธ์ แสดงความนึกเห็น ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น ปรับตัวได้
ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความเข้าใจตนเองสูง รู้สึกว่าตัวเองมีคุณค่า
(ประณก เล็กสวาสดี , 2517 : 10-11) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจึง
เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่ใช่ เหตุผลร่วมกันระหว่างพ่อแม่และลูกในการกระทำสิ่งต่างๆ
แต่การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน พ่อแม่ใช้เหตุผลของตนเองฝ่ายเดียว ไม่
ยอมรับฟังความคิดเห็นของลูก ลูกต้องทำตามคำสั่งและความต้องการของพ่อแม่
ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้เป็นการจำกัดสิทธิในตัวเด็กมากเกินไป ทำให้เด็กเป็น
คนหัวอ่อน มีการพึ่งตนเองได้น้อย (มาลา วิรุณานนท์ , 2515 : 5) นอกจากนี้
ยังทำให้เด็กเป็น คนใจหยาบ เปี้ยว สุภาพเรียบร้อย สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้
ดี แต่ คนก้าวร้าวและขาดความสมัครใจ (กิริพร หลิมศิริวงศ์ , 2511 : 25) การ
อบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน จึงเป็นการอบรมเลี้ยงดูที่ใช่ เหตุผลเช่นเดียวกัน
แต่เป็นเหตุผลของพ่อแม่ฝ่ายเดียว เด็กไม่คอยได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น
สำหรับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยนั้น เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ไม่
ให้ความสนใจดูแลลูกของตนเองเท่าที่ควร ปล่อยให้ลูกกระทำการต่างๆตามใจชอบ ไม่
ให้คำแนะนำ ทำให้ลูกๆเกิดความรู้สึกขาดความอบอุ่น มีลักษณะเป็นคนก้าวร้าว
เจ้าทิฐิเจ้าแค้น ชอบพูดผิด หนีโรงเรียน ลักเล็กขโมยน้อย (กิริพร หลิมศิริวงศ์ ,
2511 : 25) การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยจึงเป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่
ไม่ใส่ใจ เหตุผลในการอบรมลูกๆเลย
จึงพอที่จะสรุปได้ว่า ถ้าเปรียบเทียบกันการใช้เหตุผลในการอบรมเลี้ยงดู
ของพ่อแม่แล้ว การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยนั้นเป็นการอบรมเลี้ยงดูที่ใช่ เหตุผล
มากที่สุดก็ใช่ เหตุผลร่วมกันระหว่างพ่อแม่และลูก รองลงมาได้แก่การอบรมเลี้ยงดู
แบบเข้มงวดกวดขัน เพราะใช้เหตุผลของพ่อแม่แต่เพียงฝ่ายเดียว ไม่ค่อยยอมรับ
ฟังความคิดเห็นของลูกๆ และสุดท้ายได้แก่การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ซึ่ง
พ่อแม่ปล่อยให้ลูกๆกระทำการต่างๆตามใจชอบ ไม่ให้ความสนใจ ก็ไม่มีการใช้เหตุผล
ในการอบรมเลี้ยงดู

เมื่อเราสังเกตรูปธรรมของเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 3 แบบที่กล่าวมาแล้ว โดยเปรียบเทียบกับพฤติกรรมของ เด็กที่แสดงว่าปรับตัวไม่ดีขึ้น วรรณา ปุณฺณโชติ (2515:49-53) ได้ทำการสำรวจพบว่า มีหลายลักษณะ เช่น อกหัก อวโธมัย ลึกเล็กขโมยของ ชอบทำงานหรือเล่นตามลำพัง พยายามเอาใจคนอื่นมากเกินไป ก้อร้น แข่งก็แข่ง เก่ง หลีกเลี้ยงการพบปะกับคนอื่น และอื่นๆ เป็นต้น ก็จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมของ เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบ เข้มงวดกวดขัน เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงการปรับตัวไม่ดีกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จึงเป็นผลทำให้เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 3 แบบปรับตัวแตกต่างกัน และปรับตัวได้มากน้อยแตกต่างกันตามลำดับการใช้เหตุผลในการอบรมเลี้ยงดู

ผลจากการศึกษารังนี้พบว่า กระแสนปรับตัวของ เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันทั้ง 3 แบบ ลดหล่นกันลงมาตามลำดับของการใช้เหตุผลในการอบรมเลี้ยงดูเช่นเดียวกัน กล่าวคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยใช้คะแนนสูงสุด แบบ เข้มงวดกวดขันใช้คะแนนรองลงมา และแบบปล่อยปละละเลยใช้คะแนนต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ แลนดิส (Landis, 1954:105-103) ที่พบว่า เด็กวัยรุ่นที่มาจากการอบรมที่พ่อแม่อบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ปรับตัวได้ดีกว่า เด็กวัยรุ่นที่มาจากการอบรมที่พ่อแม่อบรมเลี้ยงดูแบบ เข้มงวดกวดขัน

ส่วนเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบ เข้มงวดกวดขันปรับตัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่ว่าเราจะเปรียบเทียบ เฉพาะ ระหว่าง เพศชาย หรือกลุ่มรวมก็ตาม ทั้งนี้เพราะ เมื่อสังเกตรูปธรรมของ เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 2 แบบจะเห็นได้ว่า มีลักษณะพฤติกรรมที่แสดงว่าปรับตัวไม่ก็เหมือนกัน แต่เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ เข้มงวดกวดขัน มีแนวโน้มที่จะปรับตัวดีกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากการใช้เหตุผลในการอบรมเลี้ยงดูนั่นเอง และจากการศึกษาที่ผ่านมา การอบรมเลี้ยงดูทั้ง 2 แบบนี้ มักจะมีผลต่อบุคลิกภาพของ เด็กแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังเช่น การศึกษาของประพันธ์ สุทธาราต (2519:38) พบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบวอกทั้ง

และแบบให้ความคุ้มครองเกินไป มีความกว้างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
 วิกรม กมลสุโกศล (2518:100-101) พบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง
 และแบบให้ความคุ้มครองเกินไป มีความวิตกกังวลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง
 สถิติ เป็นคน

จึงสรุปได้ว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้เด็กมี
 ความสามารถในการปรับตัวแตกต่างกัน และการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ใหญ่ดูแลร่วมกัน
 ระหว่างพ่อแม่และลูก ทำให้ลูกปรับตัวดีที่สุด

2. ความแตกต่างทางด้านการปรับตัวระหว่าง เด็กหญิงและ เด็กชาย

ผลการ เปรียบ เทียบความแตกต่างทางด้านการปรับตัวระหว่าง เด็ก
 หญิงและเด็กชาย ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเดียวกันปรากฏว่า การอบรมเลี้ยงดู
 แบบประชาธิปไตย เด็กหญิงปรับตัวดีกว่า เด็กชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบเข้มงวดกวดขัน เด็กหญิงและ
 เด็กชายปรับตัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เด็กหญิงมีแนวโน้มที่จะ
 ปรับตัวได้ดีกว่าเด็กชาย ทั้งนี้เพราะกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารุ่นนี้เป็นเด็กชั้น
 ประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมีอายุระหว่าง 12-15 ปีเป็นส่วนใหญ่ เด็กที่มีอายุอยู่ใน
 ช่วงนี้จัดเป็นเด็กที่อยู่ในวัยแรกรุ่น (puberty) ก็เป็นวัยที่กำลังจะเปลี่ยนแปลง
 จากการเป็นเด็กเขาสู่การเป็นหนุ่มสาว ทั้งเด็กหญิงและเด็กชายมีการเปลี่ยนแปลงทั้ง
 ทางกายและจิตใจ ลักษณะเพศที่สอง (Secondary Sexual
 Characteristics) ก็จะเริ่มเจริญเติบโตและทำหน้าที่ของมันตั้งแต่วัยนี้เป็นคนไป
 เด็กจะเริ่มเปลี่ยนชีวิตจากสังคมภายในบ้านไปสู่สังคมนอกบ้านมากขึ้น กลุ่มเพื่อนเริ่มมี
 บทบาทต่อชีวิตของเด็ก แต่ถึงกระนั้นการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ก็ยังมีอิทธิพลอยู่เช่น
 เดียวกัน มัสเสน (Mussen, 1963:373) แสดงทัศนะว่า กลุ่มมีอิทธิพลต่อ
 กระบวนการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กในทุกทาง อาทิ อารมณ์ แนวคิด ทัศนคติ
 กานนิยม ฯลฯ แต่อิทธิพลของกลุ่มจะลึกซึ้งเพียงใดนั้นยังขึ้นอยู่กับ การเรียนรู้ ประสบ-
 การณ์ ที่เด็กได้รับมาจากทางบ้านในวัยที่ผ่านมา รวมทั้งบุคลิกดั้งเดิมของเด็กใน

ระยะถ่ายทอดวัฒนธรรมอีกด้วย

การรวมกลุ่มของเด็กนั้น จะทำให้เด็กสร้างนิสัยการแข่งขัน (competition) และนิสัยการร่วมมือ (Co-operation) ซึ่งจะคิดต่อไปภายหน้า เมื่อเด็กอยู่ในกลุ่มจะแข่งขันกันทุกด้านของกระบวนการดำรงชีวิต เช่น ความร่าเริง ความฉลาด ความสามารถ การเรียน การเล่น ฐานะทางสังคมของครอบครัว ความมีหน้ามีตา มีเกียรติ การได้รับความสนใจจากผู้อื่น ภูมืแข่งมีทั้งระหว่างเพื่อนในกลุ่มและนอกกลุ่ม การแข่งขันจะนำไปสู่การอิจฉาริษยา การทะเลาะเบาะแว้ง การกลั่นแกล้ง การแตกหัก การแตกกลุ่ม ฯลฯ เด็กชายมีนิสัยการแข่งขันมากกว่าเด็กหญิง ซึ่งเชื่อกันว่าเพราะได้รับการอบรมสั่งสอนจากค่านิยมของสังคม เด็กหญิงจึงให้ความร่วมมือและอดมชอบซึ่งกันและกันในกลุ่มมากกว่าเด็กชาย (Jersild , 1968) (อ้างจาก ศรีเรือน แก้วกังวาล , 2518 : 65) นอกจากนั้น ประจักษ์ เล็กสวาสดี (2517 : 23-25) กล่าวถึงการศึกษาของ แบนดูรา (Bandura , 1960) ว่าการให้ความอบอุ่นของพ่อแม่ (Parental warmth) มีความสำคัญกับการพึงพอใจในเด็กชายก่อนจะย่างเข้าวัยรุ่น แมกกอร์ด และคณะ (McCord et.al , 1962) พบว่า ถ้าพ่อแม่ไม่ยอมรับลูก จะมีผลทำให้ลูกมีพฤติกรรมการพึงพอใจผู้อื่นมากขึ้น กลุ่มตัวอย่าง เป็น เด็กชายที่มีช่วงอายุก่อน เข้าวัยรุ่นและกำลังอยู่ในวัยรุ่น วินเคอร์ และ รอด (Winder & Rau , 1962) พบว่าพ่อแม่ที่เข้มงวดกวดขันกับลูก จะมีความสัมพันธ์กับการพึงพอใจและความก้าวร้าวในเด็กชาย

ควยเหตุผลดังกล่าวมาแล้วนี้ จึงทำให้เด็กหญิงและเด็กชายในวัยนี้ปรับตัวแตกต่างกัน โดยเด็กหญิงน่าจะปรับตัวได้ดีกว่าเด็กชาย ซึ่งการศึกษากครั้งนี้พบในการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เท่านั้นที่เด็กหญิงปรับตัวดีกว่าเด็กชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบเข้มงวดกวดขัน เด็กหญิงและเด็กชายปรับตัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก จำนวนกลุ่มตัวอย่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบเข้มงวดกวดขัน ที่ใช้ในการศึกษากครั้งนี้ค่อนข้างน้อยเกินไป จึงทำให้เด็กหญิงและเด็กชายปรับตัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่

อย่างไรก็ดี มีแนวโน้มว่าเด็กหญิงจะปรับตัวได้ดีกว่าเด็กชาย (ดูจากคะแนนเฉลี่ย การปรับตัว)

ดังนั้นจึงพอที่จะสรุปได้ว่า ในการอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบนั้น เด็กหญิงมีแนวโน้มที่จะปรับตัวได้ดีกว่าเด็กชาย

✓ ข้อเสนอแนะ

1. ควรจะศึกษาเปรียบเทียบผลของการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีต่อการปรับตัวของเด็กในระคับอายุต่างๆกัน

2. ควรจะศึกษาลักษณะอื่นๆที่คิดว่ามีอิทธิพลต่อการปรับตัว เช่น อาชีพผู้ปกครอง ลำดับที่ของการเกิด จำนวนพี่น้อง ลักษณะครอบครัว และอื่นๆ เพื่อกลุ่มผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง จะได้หาทางช่วยเหลือ แนะนำให้เด็กได้มีการปรับตัวที่ดีต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล แสง ฉัตรกุลกุล การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบทางงานเศรษฐกิจ การ
ปรับตัว และกิจกรรมในวิทยาลัยของนักศึกษา ป.ทศ ปีที่ 2 ปีการศึกษา
2514 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ ปริญญาโท กศ.ม วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
2515 , 123 หน้า.
- ชยันต นากนุปลา โลกของวัยรุ่น โรงพิมพ์แสงศิลป์ เชียงใหม่ 2515, 331 หน้า.
- ✓ ชูศรี หลีกเพชร ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความเชื่อมั่นในตัวเอง และ
คุณธรรมแห่งพลเมืองดี ปริญญาโท กศ.ม วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2517, 101 หน้า.
- ✓ คณัย งามมานะ ความรู้สึกรับผิดชอบ ความอยากรู้ อยากเห็น และแรงจูงใจใฝ่
สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยกับแบบ เอาใจ
ใส่เกินไป ปริญญาโท กศ.ม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2518,
48 หน้า.
- ประภท เล็กสวาสดี ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู การนั่งนอน พฤติกรรม
ด้านความเป็นผู้นำและความรู้สึกผิดชอบ ปริญญาโท กศ.ม วิทยาลัย
วิชาการศึกษา ประสานมิตร 2517, 117 หน้า.
- ✓ ประพันธ์ สุทธาวาส ความก้าวร้าวกับการอบรมเลี้ยงดู ปริญญาโท กศ.ม มหา
วิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2519, 56 หน้า.
- ✓ ประยุทธ์ วัชรคติษฐ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ กับผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนและระดับความมุ่งหวังในการเรียน ของนักเรียนชั้น ม.ศ 3
โรงเรียนมัธยมสาธิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปีการศึกษา

2513 ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514,
64 หน้า.

ประยูร นรการณกุล โรคจิต-โรคประสาท ชัยมงคลการพิมพ์ 2500, 313 หน้า.

ประสาธ อิศรปริกา ธรรมชาติและกระบวนการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม 2519, 153 หน้า.

มาลา วิรุณนนท์ ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในสัมฤทธิ์ผล แบบการรับรู้ และการ
เลี้ยงดูในด้านการฝึกให้ตนเอง กับในด้านการยับยั้งการพึ่งตนเอง
เปรียบเทียบเด็กในนครหลวงกับเด็กในต่างจังหวัด ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 163 หน้า.

ยุจิน นิสัยนัฏ การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ การปรับตัวและ
กิจกรรมในวิทยาลัย ของนักศึกษา ป.กศ. ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2514 ที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ของวิทยาลัยครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 94 หน้า.

ลวน สายยงต์ และอังคณา คันทิรัตนานนท์ สถิติวิทยาทางการศึกษา วัฒนาพานิช
2515, 276 หน้า.

* วรรณา ปุณยโชติ " วิธีแก้ไขเด็กที่ปรับตัวไม่ดีในโรงเรียน " วารสารชมรมนักจิตวิทยา
กลีนิกร 3(3): 49-53 สิงหาคม 2515.

✓ วิกรม กมลสุโกศล การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู ความวิตกกังวล
และกานิยมของนักเรียนชั้นม.ศ 3 ที่นับถือศาสนาพุทธและอิสลาม ในจังหวัด
นราธิวาส ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2518,
115 หน้า.

กรีเรือน แก้วก๊วลาด จิตวิทยาพัฒนาการ แพรวพิทยา 2518, 134 หน้า.

✓ กิริพร หลิมกิริวงศ์ ปัญหาทางครอบครัวที่ทำให้เด็กต้องมาอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครอง
เด็กกลาง ปริญญาโท ภา.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
2511, 250 หน้า.

สถาบันระหว่างชาติสำหรับการกันกว่าเรื่องเด็ก อิทธิพลของสังคมต่อการพัฒนาการของเด็ก
(รายงานการวิจัยฉบับที่ 19) โรงพิมพ์คุรุสภา 2510, 184 หน้า.

สมศักดิ์ บุญเรือง การศึกษความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดสร้างสรรค์ แรงจูงใจใฝ่
สัมฤทธิ์ ความสามารถในการปรับตัวทางสังคม ของนักเรียนชั้น ม.ศ 3
ในจังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2515 ปริญญาโท ภา.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2516, 64 หน้า.

สังวาลย์ สมสนิท ความสัมพันธ์ระหว่างการชักเย่อกับข้อบกพร่องและการปรับตัวของวัยรุ่น
ปริญญาโท ภา.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2518, 87 หน้า.

สุชล จันทน์โสม และสุรางค์ จันทน์โสม จิตวิทยาการศึกษา แพรวพิทยา 2518,
244 หน้า.

Assum, A., and Levy, S.J., "A Comparative Study of The Academic Ability and Achievement of The Two Groups of College Students", Journal of Educational Psychology, 1947, 38, 307 - 310.

✓ Drews, E., and Teahan, J., "Parental Attitudes and Academic Achievement", Journal of Clinical Psychology, 1957, 13, 328 - 332.

English, Horace B., and English, Ava Chamney, A Comprehensive Dictionary of Psychological and Psychoanalytical Terms,

- David McKay Company, Inc., New York, 1958, 594 pp.
- Ferguson, George A., Statistical Analysis in Psychology & Education, McGraw-Hill Book Company, New York, 1971, 491 pp.
- Gill, L.J., "Some Non-Intellectual Correlates of Academic Achievement Among Mexican Secondary School Student", Journal of Educational Psychology, 1962, 53, 144 - 149.
- ✓ Hall, Calvin S., and Lindzey, Gardner, Theory of Personality, John Wiley & Sons, Inc., New York, 1970, 622 pp.
- ✓ Lazarus, R.S., Patterns of Adjustment and Human Effectiveness, McGraw-Hill Book Company, Inc., New York, 1969, 680 pp.
- Lindquist, E.F., Design and Experiments in Psychology and Education, Houghton Mifflin, Boston, 1956, 393 pp.
- ✓ Loevinger, J., and Ossorio, A., "Evaluation of Therapy by Self-report: A Paradox", Journal Abnormal Social Psychology, 1959, 58, 392 - 394.
- McNemar, Quinn, Psychological Statistics, John Wiley & Sons, Inc., New York, 1969, 529 pp.
- Medinnus, Gene R., and Johnson, Ronald C., Child and Adolescent Psychology : Behavior and Development, John Wiley & Sons, Inc., New York, 1969, 787 pp.
- ✓ Morrow, W. R., and Wilson, R.R., "Family Relations of Bright High-Achieving and Under-Achieving High School Boys", Child Development, 1961, 32, 501 - 510.

- Nunnally, Jum C., Psychometric Theory, McGraw-Hill Book Company,
New York, 1967, 640 pp.
- Ringness, Thomas A., "Identification Patterns, Motivation, and
School Achievement of Bright Junior High School Boys",
Journal of Educational Psychology, 1967, 58, 93 - 102.
- Rogers, Lorothy, Issues in Adolescent Psychology, Meredith
Corporation, New York, 1972, 557 pp.
- Siegelman, Marvin, "Evaluation of Bronfenbrenner's Questionnaire
for Children Concerning Parental Behavior", Child
Development, 1965, 36, 163 - 174.
- Stott, L. H., "Parental Attitude of Farm, Town and City Parent
in Relation to Certain Personality Adjustments in Their
Children". Journal of Social Psychology, 1940, 11, 415-428.
- ✓ Taylor, R. G., "Personality Traits and Discrepant Achievement :
A Review", Journal of Counseling Psychology, 1964, 11, 76-82.
- Winer, B. J., Statistical Principles in Experimental Design,
McGraw-Hill Company, New York, 1962, 672 pp.

ภาคผนวก

ตอนที่ 2 แบบทดสอบการยอมรับเลี้ยงดู

- ข้อ 1-20 เป็นการยอมรับเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
 ข้อ 21-40 เป็นการยอมรับเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน
 ข้อ 41-60 เป็นการยอมรับเลี้ยงดูแบบประวาณีไปโดย

ตอนที่ 3 แบบทดสอบการปรับตัว

กำา้งในการตอบแบบทดสอบ

1. แบบทดสอบชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

1.1 ตอนที่ 1 ตามเกี่ยวกับเพศของท่าน

1.2 ตอนที่ 2 ตามเกี่ยวกับวิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อท่าน มีคำถามทั้งหมด

60 ข้อ

1.3 ตอนที่ 3 ตามเกี่ยวกับความรู้สึกของท่านที่ปี๋ก่อดังต่างๆ มีคำถามทั้งหมด 35 ข้อ

2. พ่อแม่ที่กล่าวในที่นี้หมายถึง บุคคลที่ได้ให้การอบรมเลี้ยงดูท่านมาเป็นเวลานานที่สุด อาจเป็น ปู่ ย่า ตา ยาย ที่ ป้า น้า อา นระ หรือบุคคลอื่นก็ได้

3. วิธีตอบแบบทดสอบ

3.1 ตอนที่ 1 ให้ท่านกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้ ซึ่งตรงกับเพศของท่าน

3.2 ตอนที่ 2 ให้ท่านระลึกถึง เหตุการณ์ที่ล่วงเลยมาแล้วว่า พ่อแม่ได้ปฏิบัติต่อท่านในลักษณะใด แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในวงก้ากอบทหายขอความที่เห็นว่าตรงกับความจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด เพียง 1 ก้ากอบ

ตัวอย่าง

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อท่าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(0) ฉันร่วมรับประทานอาหารกับพ่อแม่ทุกวัน		✓			
(00) พ่อแม่กล้าเขียนค้ฉันเสมอ					✓

3.3 ตอนที่ 3 ให้ท่านกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องกำกับท้ายข้อความ
 ที่เห็นว่าตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของท่านมากที่สุด เียง 1 กำกอบ
 กว้าง

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(0) รู้สึกว่าครูส่วนใหญ่ไม่ให้ความยุติธรรม				✓	
(00) เพื่อนชอบทำงานร่วมกับข้าพเจ้า			✓		

4. ขอให้ท่านตอบคำถามทุกข้ออย่างเว้นข้อหนึ่งข้อใดเป็นอันขาด เพราะจะทำให้แบบทดสอบที่ท่านทำเสียทั้งคู่ และเนื่องจากท่านไม่ต้องเขียนชื่อของท่านลงในแบบทดสอบชุดนี้ จึงทำให้ไม่มีใครทราบว่าท่านตอบคำถามอย่างไร ดังนั้นจึงขอความร่วมมือให้ท่านตอบคำถามให้ตรงกับความเป็นจริงและความรู้สึกของท่านมากที่สุด

" ขอขอบคุณในความร่วมมือ "

ตอนที่ 1 เพศของท่าน - ชาย - หญิง

ตอนที่ 2

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อท่าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. พ่อแม่ไม่คอยเอาใจใส่ดูแลสุขภาพของฉัน					
2. พ่อแม่ไม่เคยว่ากล่าวตักเตือน เกี่ยวกับความประพฤติ มารยาทและการพูดจาของฉัน					
3. เมื่อฉันทำอะไรพ่อแม่ก็ไม่ให้ แถมยังดูเสียอีก					
4. เวลาฉันมีปัญหาพ่อแม่ก็เฉย ฉันต้องแก้ปัญหาเอง					
5. ฉันกับเพื่อนฝูงไถ่อย่างอิสระพ่อแม่ไม่คอยตักเตือน					
6. ฉันจะไปเที่ยวไหนพ่อแม่ก็ไม่ว่า					
7. ฉันต้องดูแลรักษาเสื้อผ้าของตัวเอง เสมอ					
8. เวลาฉันไม่สบายหรือบาดเจ็บ ฉันต้องหยิบยามากินเองหรือรักษาเอง เสมอ					
9. พ่อแม่มักยกย่องความดีของคนอื่นมาเปรียบเทียบกับฉัน					
10. เวลาฉันทำดีพ่อแม่ไม่คอยชมเชย					
11. พ่อแม่ไม่คอยเอาใจใส่ตัวฉัน					
12. หลังเลิกเรียน เมื่อกลับถึงบ้านทางบ้านไม่เคยสนใจถามไถ่					
13. พ่อแม่ไม่เคยอยู่ปรึกษาหารือหรือพูดจากับฉัน					
14. เวลาทะเลาะกับเพื่อนฝูง ฉันจะถูกตำหนิมากกว่าคนอื่น					

วิธีพ่อแม่ปฏิบัติต่อท่าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15. ฉันอยู่บ้านอย่างไม่มีความอบอุ่นใจ					
16. เมื่อฉันทำผิด จะถูกลงโทษหรือถูกตำหนิ อย่างรุนแรง					
17. พ่อแม่ไม่เคยสนใจว่าฉันจะแต่งตัวอย่างไร แบบไหน					
18. พ่อแม่ชอบไล่นิฉันให้ไปเล่นไกลๆจะได้ไม่ทำความ รำคาญให้					
19. ฉันคุโทษทัณฑ์หรือเงิวิทย์อยู่จนลึบอยครั้ง					
20. พ่อแม่รักฉันไม่เท่ากับรักคนอื่นๆในบ้าน					
✓ 21. เวลาจะไปไหน ต้องขออนุญาตและชี้แจง เรื่อง ที่จะไปให้ละเอียด					
22. กลับจากโรงเรียนต้องถึงบ้านตรงต่อเวลา					
23. พ่อแม่มัก ใญว ใญวให้ฉันทำการบ้าน					
24. ถ้าฉันขอเงินซื้อของ จะกองชี้แจงถึงการใช้จ่าย อย่างละเอียด					
25. เวลาฉันออกนอกบ้านถ้าพ่อแม่ เห็นว่าแต่งตัวไม่ เหมาะสมจะกองให้ เปลี่ยนใหม่ทันที					
26. ฉันไม่ค่อยมีโอกาสไปเที่ยวกับเพื่อนๆ นอกจาก ไปกับพ่อแม่					
27. เมื่อฉันขออนุญาตไปเที่ยวกับเพื่อนๆมักไม่ได้ รับอนุญาต					
28. ถ้าฉันจะใช้ของใช้ในครอบครัว ต้องได้รับ อนุญาตจากพ่อแม่ทุกครั้ง					

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อท่าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
29. วันหยุดเสาร์อาทิตย์ พ่อแม่มักไม่อนุญาตให้ฉันออกไปเที่ยวนอกบ้าน					
30. ถ้าพ่อแม่ไม่อยู่บ้าน ฉันจะรู้สึกสบายใจและโล่งใจมาก					
31. พ่อแม่จะกำหนดว่าฉันจะเลือกเรียนหรือประกอบอาชีพอะไร					
32. ถ้าเพื่อนของฉันเป็นคนที่พ่อแม่ไม่ชอบ ท่านจะสั่งให้ฉันเลิกคบ					
33. พ่อแม่ต้องการให้ฉันทำตามสิ่งที่ท่านต้องการ					
34. เมื่อฉันทำผิดมักจะถูกดุหรือถูกลงโทษ					
35. พ่อแม่มักชอบพูดว่า ฉันชอบโตเถียง เมื่อฉันชี้แจงเหตุผลให้ท่านฟัง					
36. เวลาฉันทำผิด พ่อแม่จะคุ้ยที่แม่ไปโซ่ที่บ้าน					
37. ถ้าฉันสอบตก พ่อแม่ก็จะลงโทษฉันอย่างหนัก					
38. เวลาฉันผิดหวัง พ่อแม่ไม่คอยปลอบใจ					
39. เมื่อฉันมีปัญหาที่โรงเรียน ฉันไม่กล้าเก็บมาเล่าให้พ่อแม่ฟัง					
40. พ่อแม่มักเป็นผู้เลือกเสื้อผ้า แบบผมให้กับฉัน					
41. เวลาทะเลาะกับเพื่อนๆ พ่อแม่จะตัดสินโดยไม่ลำเอียง					
42. พ่อแม่จะพูดคุยกับฉันอย่างสนุกสนาน					
43. พ่อแม่จะซื้อเสื้อผ้าให้ฉันใส่อย่างเพียงพอ					
44. ถ้าฉันกลับบ้านช้า พ่อแม่จะเฝ้าคอยและไม่ให้ฉันทำอย่างนั้นอีก					

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อท่าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
45. พ่อแม่มักซื้อสิ่งของให้ลูกๆ เากันทุกคน					
46. พ่อแม่จะทำอาหารอร่อยๆ ให้ฉันรับประทานเสมอ					
47. พ่อแม่อนุญาตให้ฉันไปเที่ยวนอกบ้านได้ตามสมควร					
48. พ่อแม่จะดุกล่าวทักท้วงหรือทำโทษ เมื่อลูกทุกคนทำผิดโดยไม่ยกเว้นคนใด					
49. ในวันหยุด พ่อแม่จะอนุญาตให้ฉันทำงานส่วนตัวได้					
50. พ่อแม่ส่งเสริมให้ฉันเรียนวิชาที่ฉันถนัด					
51. พ่อแม่ไม่แสดงความรักโกรธ เมื่อฉันชี้แจงเหตุผล					
52. เมื่อฉันมีปัญหา เช่น ปัญหาการเรียน ปัญหาเรื่องเพื่อน ฉันมักจะปรึกษาพ่อแม่					
53. พ่อแม่รับฟังความคิดเห็นของฉันเสมอ					
54. เวลาจะพาไปเที่ยวนอกบ้าน พ่อแม่มักจะถามฉันก่อนว่าอยากไปเที่ยวที่ไหน					
55. เมื่อฉันทำผิด พ่อแม่มักให้อธิบายฉันชี้แจงเหตุผล					
56. ทุกครั้งที่ฉันไม่ทำตามสิ่งที่พ่อแม่ต้องการ ท่านจะถามถึงเหตุผล					
57. พ่อแม่มักจะถามความคิดเห็นของฉันในเรื่องต่างๆ					
58. ฉันเลือกชมเพื่อนได้ทั้งหญิงและชาย โดยพ่อแม่ไม่ห้าม					
59. พ่อแม่จะให้ฉันขบถกับปัญหาต่างๆ ด้วยตัวเอง และจะช่วยเมื่อฉันเกิดไม่ออก					
60. เมื่อฉันทำอะไรแล้วพลาดหวัง พ่อแม่จะพุดให้กำลังใจ					

ตาราง 12 แสดงค่าอ่านน้ำหนักเป็นรายข้อของแบบทดสอบการอบรม
เลี้ยงดู

ข้อที่	t	ข้อที่	t	ข้อที่	t
1	3.512	21	4.4136	41	5.3206
2	2.167	22	2.7603	42	4.8606
3	2.786	23	3.0534	43	3.4879
4	2.081	24	4.5498	44	3.4762
5	2.474	25	3.5566	45	7.3453
6	2.254	26	3.5905	46	2.9315
7	2.435	27	4.0696	47	3.2717
8	2.006	28	5.1400	48	2.8885
9	2.180	29	2.6562	49	4.5045
10	2.852	30	2.9690	50	4.5842
11	1.965	31	4.2142	51	4.1200
12	2.431	32	2.8276	52	8.3955
13	2.203	33	3.1197	53	7.2280
14	4.028	34	3.5480	54	6.1555
15	2.950	35	3.2148	55	4.8387
16	3.070	36	4.5842	56	3.8208
17	1.862	37	2.5404	57	3.8170
18	1.862	38	3.3079	58	4.5722
19	1.728	39	2.6538	59	5.1126
20	2.062	40	3.9030	60	4.9894

ตาราง 13 แสดงตัวเลขการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการอบรม
 เลี้ยงดูโดยใช้สูตร Coefficient alpha
 (Nunnally, 1967:196)

$$r_{kk} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum \sigma_1^2}{\sigma_y^2} \right]$$

เมื่อ k = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

σ_y^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

$\sum \sigma_1^2$ = ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนน เป็นรายข้อ

r_{kk} = ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

แบบการอบรมเลี้ยงดู	k	$\bar{X}$	$\sum \sigma_1^2$	σ_y^2	r_{kk}
ปดวยปละละเลย	30	47.0667	30.6782	161.2368	.8377
เซมวงคกวนคั่น	30	61.2333	32.3527	92.4609	.6669
ประชาธิปไตย	30	68.2000	31.8746	212.9931	.8797

ตาราง 14 แสดงการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดู
ทั้งฉบับ ด้วยการเปลี่ยนเป็นคะแนนมาตรฐาน Fisher's z
(ล้วน สายยศ และอังภา คันทิรัตนานนท์, 2515:228)

$$\bar{z} = \frac{\sum (n_i - 3) z_i}{\sum (n_i - 3)}$$

เมื่อ n_i = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ i
 z_i = ค่าคะแนนมาตรฐานของกลุ่มที่ i
 $\bar{z}$ = ค่าคะแนนมาตรฐานเฉลี่ย
 r_{kk} = ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูทั้งฉบับ

r_i	z_i	n_i	$n_i - 3$	$(n_i - 3)z_i$	$\bar{z}$	r_{kk}
.8377	1.204	30	27	32.508	1.127	.9100
.6669	0.802	30	27	21.654		
.8797	1.376	30	27	37.152		
			81	91.314		

ตอนที่ 3

ท่านมีความรู้สึกต่อสิ่งต่างๆต่อไปนี้มากน้อยเพียงไร

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เมื่อถูกกล่าวหาว่าหนอ ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจ					
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเอง เป็นคนใจร้อนและโมโหง่าย					
3. เมื่อมีเรื่องไม่พอใจเกิดขึ้น ข้าพเจ้าจะแสดงออกทันที					
4. เมื่อข้าพเจ้าเถียงหรือทะเลาะกับเพื่อน จะต้องเก็บเอา มาคิดเป็น เวลาหลายวัน					
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่า เพื่อนๆทุกคนก็ต่อข้าพเจ้า					
6. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจ ถ้าต้องทำงานคนเดียว					
7. ข้าพเจ้ารู้สึกว่า เพื่อนๆทำอะไรไม่ถูกใจของข้าพเจ้า					
8. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองถูกเพื่อนรังแก					
9. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเพื่อนบางคนนินทาข้าพเจ้า					
10. เพื่อนๆชอบทำงานร่วมกับข้าพเจ้า					
11. ข้าพเจ้าชอบนึกถึงถึง เรื่องต่างๆคนเดียวเสมอ					
12. ก่อนสอบทุกครั้งข้าพเจ้ารู้สึกกระวนกระวายใจ					
13. ก่อนประกาศผลการสอบ ข้าพเจ้ามักฝันว่าสอบตกหรือ สอบได้ที่ไม่ดี					
14. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเอง เรียนสนุกเกินไป					
15. เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจในเรื่องที่ครูสอน ข้าพเจ้าจะ ถามทันที					
16. ข้าพเจ้ารู้สึกมีความลำบากใจในการสร้างกลุ่ม กับ ผู้อื่น					

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
17. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเขา เมื่อเพื่อนคนสนิทไม่อยู่					
18. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองต้องคอยเอาใจคนอื่นอยู่เสมอ					
19. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจ เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานร่วมกับคนอื่น					
20. ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุขสนุกสนานร่าเริง เมื่อได้ร่วมสนุกกับเพื่อนๆ					
21. ข้าพเจ้ามักมีความกึกเห็นขัดแย้งกับคนอื่นเสมอ					
22. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าครูส่วนใหญ่ไม่ให้ความยุติธรรม					
23. เมื่อถูกครูเรียกออกไปพบหน้าชั้น ข้าพเจ้ารู้สึกประหม่า					
24. รู้สึกว่าคนที่เรียนเก่ง ชอบบงกชข้าพเจ้าควยสายคาเยาะเย้ย					
25. ข้าพเจ้ารู้สึกอายเพื่อนๆ ไม่อยากให้ไปเห็นบ้านของข้าพเจ้า					
26. รู้สึกว่าพี่น้องของข้าพเจ้าคอยเอาเปรียบข้าพเจ้าเสมอ					
27. รู้สึกว่าพ่อแม่ไม่เอาใจใส่ตัวข้าพเจ้า					
28. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่มีอิสระในการกระทำสิ่งต่างๆ					
29. ข้าพเจ้าชอบบ่น เมื่อเพื่อนทำในสิ่งที่ไม่ถูกใจ					
30. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเพื่อนชอบเอาเปรียบ					
31. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองไม่คอยมีเพื่อน					
32. ข้าพเจ้าไม่กล้าถามครู เมื่อไม่เข้าใจ เรื่องที่ครูสอน					
33. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่กล้าขอความช่วยเหลือจากคนอื่น					
34. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเพื่อนๆ ไม่สนใจตัวข้าพเจ้าเลย					
35. เมื่อทราบล่วงหน้าว่า จะต้องออกไปพบหน้าชั้น คนเดียวกับข้าพเจ้ารู้สึกกระวนกระวายใจอย่างมากไม่ถูก					

ตาราง 15 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบทดสอบการปรับแก้

ข้อที่	t	ข้อที่	t
1	2.8183	19	4.4045
2	6.3857	20	2.4926
3	3.3180	21	3.0361
4	4.1522	22	9.4765
5	2.2919	23	3.3715
6	2.3686	24	3.9299
7	4.0478	25	3.9833
8	4.1247	26	3.4006
9	3.6898	27	3.7999
10	2.8711	28	2.8696
11	3.2504	29	2.3303
12	4.9165	30	3.2333
13	3.7803	31	5.2363
14	4.0878	32	4.8890
15	2.8777	33	4.6049
16	4.3557	34	3.6988
17	4.0188	35	4.2120
18	3.6743		

ตาราง 16 แสดงตัวเลขการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการปรับตัว
โดยวิธีสูตร Coefficient alpha (Nunnally, 1967:196)

$$r_{kk} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum \sigma_i^2}{\sigma_y^2} \right]$$

เมื่อ k = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
 σ^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม
 $\sum \sigma_i^2$ = ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 r_{kk} = ค่าความเชื่อมั่น

k	$\bar{X}$	$\sum \sigma_i^2$	σ_y^2	r_{kk}
30	116.200	55.6250	415.6138	.8960

ตาราง 17 แสดงตัวเลขการหาความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) ของแบบทดสอบการปรับตัวโดยใช้สูตร
Spearman's Coefficient of Rank Correlation
(Ferguson.1971:305-306)

$$\rho = 1 - \frac{6 \sum d^2}{N(N^2 - 1)}$$

เมื่อ x = ลำดับที่ได้จากแบบทดสอบการปรับตัว
 y = ลำดับที่ได้จากการจัดลำดับของกรุปประจำชั้น
 d = ผลต่างของ x และ y
 $\sum d^2$ = ผลรวมของผลต่างของ x และ y ยกกำลัง 2
 N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
 ρ = ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพ

(ุรายละเอียดหน้า 64)

ลำดับ	R		D	
	x	y	d	d ²
1	16	22	-6	36
2	19	17	2	4
3	25	24	1	1
4	1	7	-6	36
5	22	21	1	1
6	3	16	-13	169
7	6	20	-14	196
8	5	8	-3	9
9	7	6	1	1
10	23	13	10	100
11	4	3	1	1
12	20	14	6	36
13	17	25	-8	64
14	11	5	6	36
15	14	15	-1	1
16	21	19	2	4
17	10	2	8	64
18	13	4	9	81
19	12	9	3	9
20	24	12	12	144
21	15	18	-3	9
22	9	11	-2	4
23	8	23	-15	225
24	18	10	8	64
25	2	1	1	1

$$\begin{aligned}
 \rho &= 1 - \frac{6 \sum d^2}{N(N^2-1)} \\
 &= 1 - \frac{6 \times 1296}{25(25^2-1)} \\
 &= 1 - \frac{7776}{15600} \\
 &= 1 - 0.4981 \\
 &= 0.5019
 \end{aligned}$$